

Budsjettoppfølging per 1. tertial 2023

Sola kommune

Innhold

Forslag til vedtak	4
Kommunedirektørens forslag til vedtak 1. tertial 2023	4
Sammendrag drift.....	8
Sentrale inntekter og utgifter.....	9
Kort om status i tjenesteområdene	10
Sammendrag investeringer	15
Investeringsutgifter	15
Endringer i prosjektenes totalrammer	15
Tekniske endringer i prosjektenes årsbudsjetter.....	16
Nye investeringsbehov og prosjekter med reell kostnadsendring	18
Investeringsinntekter og finansiering	20
Videreføring av ubrukte midler fra 2022	21
Investeringsrapport.....	21
Investeringer	21
Kommunens tjenesteområder	25
Kommunedirektør med sentrale staber.....	25
Status økonomi.....	25
Kommentar til status økonomi.....	25
Kommunedirektøren	25
Organisasjonsavdeling.....	25
Økonomiavdeling	26
Verbalvedtak	26
Oppvekst og kultur	27
Status økonomi.....	27
Kommentar til status økonomi.....	27
Fagstab oppvekst.....	28
Kommunale skoler og SFO	28
Voksenopplæring	29
Barnehager i Sola kommune	29
Kommunale barnehager.....	29
Private barnehager.....	29
Senter for styrket barnehagetilbud.....	30
Sola PPT	31

Barnevern	31
Barn, ungdom og familietjenesten.....	32
Kultur og fritid	32
Verbalvedtak	33
Levekår	35
Status økonomi.....	35
Kommentar til status økonomi.....	35
Fagstab levekår.....	36
TKK.....	37
Enhet for mestring.....	38
Institusjon.....	41
Hjemmetjenester	42
NAV Sola (Sosiale tjenester)	43
Fysio-/ergoterapi.....	45
Verbalvedtak	46
Samfunnsutvikling	47
Status økonomi.....	47
Kommentar til status økonomi.....	47
Fagstab samfunnsutvikling.....	48
Eiendom.....	48
Kommunalteknikk	49
Areal	50
Verbalvedtak	50
Felles utgifter og inntekter	52
Kommentar til status økonomi.....	52
Skatt og rammetilskudd	52
Sentrale utgifter og inntekter.....	54
Avdrag.....	54
Rente	54
Utbytte	55
Nytt ansvarlig lån – Lyse.....	55
Lønns- og pensjonsreserve.....	56
Integreringstilskudd	56
Sola sjø.....	56
Finanstransaksjoner	57

Finansrapport	57
Forvaltning av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet	57
Forvaltning av gjeldsporteføljen	58
Gjeldsporteføljen.....	58
Renteutvikling, rentedurasjon, netto rentebærende lånegjeld og risiko	59
Avdrag på lån.....	60
Forvaltning av midler med lang horisont	60
Stresstest.....	61

Forslag til vedtak

Kommunedirektørens forslag til vedtak 1. tertial 2023

1. Det foretas følgende budsjettendringer i driftsbudsjettet i henhold til tabellen under:

Nr	Endring	Endringsforslag (tall i kr 1000)
	Oppvekst og kultur	
1	Endringer i barnetall i barnehage	4 500
2	Økt budsjett til 17.mai i Sola kommune	120
3	Nasjonal innføring av 12 timers gratis SFO for 2. klassinger	2 500
	Levekår	
4	Enhet for mestring - tilbakeføring av budsjett knyttet til kjøp av private tjenester (teknisk endring)	-3 600
5	TKK - tilbakeføring av budsjett knyttet til kjøp av private tjenester (teknisk endring)	3 600
6	Kompensasjon for tapte leieinntekter på TKK	-400
7	Tapte leieinntekter TKK	600
8	Bortfall av salgsinntekter institusjonsplasser	2 200
9	Overlege sykehjem, oppstart oktober	550
10	Reduksjon i refusjon for ressurskrevende tjenester	5 000
11	Økning i avtalefestede helgetillegg- rekrutteringstiltak	3 000
12	Økning i inntekter fra brukerbetaling på sykehjem som følge av økning i grunnbeløp	-3 000
13	Institusjon Soltun 5 etg.	8 500
	Samfunnsutvikling	
14	Leieinntekter boliger	-1 000
15	Oppussing kommunale boliger	1 000
	KD med sentrale staber	
16	Sola sjø utgifter	10 000

Sentrale inntekter og utgifter		
17	Merinntekter som ikke er brukt i denne tertialen og er avsatt i reserve	9 730
18	Lønns- og pensjonsreserve 2023	14 000
19	Bortfall av utbytte fra Sola bredbånd	15 000
20	Korrigert minimumsavdrag	-2 700
21	Reduserte renteutgifter	-15 000
22	Renteinntekter bankinnskudd	-16 200
23	Renteinntekter Lyse	-1 800
24	Sola sjø inntekter	-21 000
25	Økt rammetilskudd	-15 600
Ansvarlig lån til Lyse		
19	Utbytte	-34 964
20	Overføring til investeringer	34 964
Nedbetaling av gjeld med inntekter fra Sola bredbånd		
21	Bruk av disposisjonsfond:	-89 614
22	Overføring til investeringer	89 614
Budsjettbalanse		0

2. Det foretas følgende budsjettendringer i investeringsbudsjettet i henhold til tabellen under:

Nr	Prosjektnr	Budsjettjusteringer- investering 1. tertial 2023	Beløp (tall i kr 1000)
<i>Tekniske budsjettjusteringer og rebudsjetteringer av årsbudsjettet ift reelt forbruk i år</i>			
1	59706	Skatepark som erstatter skatepark på Stangelandsenteret	500
2	59704	Solskjerming	500
3	59368	VA178 Ljosheimkroken	700
4	59457	Adkomstvei Ljosheimkroken	300

5	19691	Anskaffelse sakshåndteringssystem IKT	-750
6		Nytt garderobeanlegg Åsenhallen	1 000
Sum endringer i årets budsjetterte investeringsutgifter			2 250
<i>Nye investeringsprosjekter og prosjekter med reell kostnadsendring</i>			
7	39119	Ekstra leilighet i Kjelsberg ring tas ut	-2 500
8	59364	Infrastruktur Sola Arena iht FS sak	10 000
9	59708	Pumptrackbane bygges av kommunen	1 400
10	59475	Rehabilitering vei - Skogstjernevegen - Hålandsmarka gjennomføres ikke	-1 650
11	Nytt	Rehabilitering ve Tornefjellveien	1 650
12	Nytt	Utbedring av teknisk rom Tananger svømmehall, forstudie	250
13	Nytt	Rehabilitering gjennomgangsboliger	1 500
14	Nytt	Rehabilitering og oppgradering Åsenvegen 96	2 000
15	Nytt	Vaskemaskin hjelpemiddellageret Energivegen	500
Sum nye investeringskostnader			13 150
Sum endringer brutto investeringer			15 400
<i>Finansiering</i>			Beløp (tall i kr 1000)
16		Tilskudd til pumptrackbane	-800
17		Økning i budsjettert momskomp iht endring i investeringsutgifter	-2 926
18		Bruk av ubrukte lånemidler fra tidligere år	-11 674
Sum endringer i finansiering av investeringer			-15 400
<i>Videreføres fra 2022</i>			Beløp (tall i kr 1000)
19	99006	Sum videreføring av ubrukte midler fra 2022	38 969
20	99006	Momskompensasjon for ubrukte midler fra 2022	-7 794

21	99006	Bruk av ubrukke lånemidler fra tidligere år	-31 175
Udekket/udisponert			0
Finanstransaksjoner knyttet til ansvarlig lån til Lyse			Beløp (tall i kr 1000)
22		Overføring til investering fra drift	-34964
23		Utlån til lyse	34 964
Finanstransaksjon knyttet til nedbetaling av gjeld med inntekter fra salg av Sola bredbånd			Beløp (tall i kr 1000)
24		Overføring til investeringer fra drift	-89 614
25		Reduksjon av årets låneopptak	89 614
26		Bruk av ubudne investeringsfond	-420 542
27		Ekstra ordinær avdrag i investeringer	420 542
Udekket/udisponert			0

3. Årets vedtatte låneopptak er kr 216,3 millioner og reduseres med kr 89,6 millioner som følge av punkt 25 i tabellen i vedtakspunkt 2 i denne saken. Nytt låneopptak i 2023 blir inntil kr 126,7 millioner.

4. Kommunedirektøren bestiller ekstern utredning av barnehageområde.

5. Finansrapport tas til orientering.

Sammendrag drift

Beløp i 1000

Avdelinger	Budsjett hiå.	Regnskap hiå.	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Prognose årsavvik	Prognose avvik i %	Forslag til budsjett- justering
Kommunedirektør med sentrale staber	42 071	52 244	-10 173	-24,2 %	-3 000	-2,9 %	10 000
Oppvekst og kultur	332 280	343 062	-10 782	-3,2 %	-24 600	-2,8 %	7 120
Levekår	211 826	225 277	-13 451	-6,3 %	-27 200	-4,7 %	16 450
Samfunnsutvikling	30 918	25 092	5 826	18,8 %	5 000	2,6 %	0
Felles utgifter og inntekter	16 753	20 171	-3 418	-20,4 %	0	0,0 %	-33 570
Total Sum - NO	633 848	665 845	-31 998	-5,0 %	-49 800	-2,8 %	0

Kommunedirektøren kan melde at vi begynner å se effekten av omstillingsarbeidet som pågår i tjenesteområdene. Virksomhetene ved utgang av 2022 la frem et forbedret resultat med merforbruk på kr 8 millioner som utgjorde 0,4 % av et driftsbudsjett på kr 1,77 milliarder. Det er et resultat som er betydelig bedre enn året før og viser at igangsatte omstillinger gir effekt. Kommunedirektøren er glad for at det jobbes hver dag i alle kommunens virksomheter med å løse oppgavene på den beste mulige måten og i tråd med de vedtatte budsjetttrammene. Omstillingsarbeidene som har pågått i kommunen gjør at vi i dag gir mye mer tjenester for hver krone som brukes. Det betyr at med den store aktivitetsveksten som kommune opplever ville de økonomiske merforbrukene blitt lagt større hvis vi ikke hadde satt i gang omstillingene.

Kommunedirektøren opplever at utøves god økonomistyring i alle sektorer. Merforbruket som kommunedirektøren melder om i denne tertial er direkte relatert til vekst i aktiviteten i tjenesteområdene som ikke var kjent ved inngangen av året. Antall innbyggere som mottar tjenester fra kommunen per 30. april er større enn hva kommunedirektøren kjente til og la til grunn ved HØP 23-24. Det gjelder omtrent i alle tjenesteområdene, men i hovedsak barnehage, skole, hjemmetjeneste, institusjon og NAV. **Samtidig vil vi, i årene fremover, forholde oss til at økt volum i tjenestene må håndteres innfor vedtatte rammer. Selv om omstillingen er godt i gang, klarer vi ikke å håndtere den store veksten innfor vedtatte rammer etter 1. tertial.**

Samlet prognose for tjenesteområdene med sentrale staber etter budsjettjusteringer som foreslås tilsier et merforbruk på kr 31 millioner ved årsslutt. Prognosen er laget basert på regnskapstall per april. Forutsetningene som er lagt til grunn er basert på den informasjonen vi har og aktivitetsnivået som vi har kunnskap om per nå. Det er fortsatt mange måneder igjen av året, og det vil være mulig å motvirke prognosen i noen grad. Samtidig er det en del usikkerhet knyttet til hvordan aktivitetsnivået blir resten av året. Rekrutteringssituasjonen knyttet til sommer og generell tilgang til kvalifisert arbeidskraft kan medføre at løsningene blir dyrere og merforbrukene dermed høyere.

En god del av merforbruket er knyttet til nye aktiviteter for eksempel åpning av siste etasjen på Soltun sykehjem. Videre er det en del kostnader som kommunen i liten grad har styring over for eksempel kostnader i barnevernet. Prognosen for hjemmetjenesten tilsier et merforbruk på 7,5 millioner kr. som er relatert til krevende bemanningssituasjon, høyt antall utskrivningsklare pasienter og mer komplekse behov hos tjenestemottakerne.

Videre er en del av merforbrukene begrunnet i kjente problemstillinger fra 2022 og omtalt i tidligere økonomirapporter. Det meldes i denne rapporten om merforbruk på skolene ved årsslutt på kr 10 millioner. En arbeidsgruppe bestående av rektorer, tillitsvalgte, skolestab og økonomiavdelingen har i

2022 og 2023 jobbet med en finansierings-modell for skolene som har gitt oss betydelig innsikt i skoleområde. Dessuten har skolestaben, PPT og rektorene har hatt en stor gjennomgang av organisering av spesialundervisning og behovet. En ser tydelige tegn på at Sola-skole kan være underfinansiert, samtidig som det vil kreve en større ressursinnsats for å kunne jobbe mer forebyggende. Kommunedirektøren kjenner et stort ansvar for dette og vil videre i 2023 se hvordan vi kan tilføre skolen midler mer i tråd med ny budsjettfordelingsmodell.

Når det gjelder sentrale inntekter og utgifter kan det nevnes at nye anslag for lønns og -prisvekst i RNB tilsier at lønnsreserven må økes med 14 millioner. Videre kan kommunedirektøren melde om høyere renteinntekter enn opprinnelig lag til grunn i HØP 23-24. Det må ses i sammenheng med oppgang i rentenivå, men også inntekter fra slag av Sola bredbånd. 5 millioner kr. av økte renteinntekter/reduerte renteutgifter må brukes til å erstatte bortfall av utbytte fra Sola bredbånd. Videre mottar Sola kommune kr 1,8 millioner renter fra Lyse som er relatert til det nye ansvarlige lån.

Samlet sett viser foreslåtte disponeringen i denne saken at det er merinntekt på 9,7 millioner kroner som er foreslått å sette av som reserve til disponering i neste tertial når vi har 8 måneders drift som faktagrunnlag.

Sentrale inntekter og utgifter

Skatt

Akkumulert skatteinnngang per 30.04.2023 er på kr 394,2 millioner. Inngangen så langt utgjør en vekst på 2,8 prosent i forhold til samme tid i fjor og er 8,2 millioner kroner høyere enn budsjettet. Vedtatt budsjett for skatteinnngangen i Handlings- og økonomiplan 2023-2026 innebærer en skattevekst på – (minus) 7 prosent i forhold til reell, endelig inngang i 2022. På landsbasis er vedtatt budsjettet inngang på – (minus) 9,2 prosent for 2022. Per april 2023 er vekst på landbasis på 3 %.

I RNB 2023 har regjeringen økt skatteanslaget på landsbasis som følge av høyere lønnsvekst enn opprinnelig lagt i budsjettet. Samtidig knyttes usikkerhet rundt andre elementer i skatteinnngangen, herunder restskatt, til gode utbetalinger, marginoppgjør og korrigerte fordelingstall. Kommunedirektøren vil følge utviklingen nøye og kommer tilbake til det i 2. tertial dersom det viser seg at det er mulighet å justere opp skatteanslaget i kommunen.

Rammetilskudd

I forbindelse med behandling av statsbudsjettet 2023 i desember 2022 vedtok Stortinget at det skal innføres gratis SFO på 2. trinn med inntil 12 timer per uke fom august 2023. Rammetilskuddet er styrket med det og Sola sin andel er på kr 4,1 millioner. I tillegg foreslår regjeringen i RNB 2023 å øke rammetilskuddet til kommunene med 2,1 mrd. kr på landsbasis som følge av at anslag for lønns- og prisvekst er økt fra 3,7 % til 5,2 %. I tillegg får kommunene en liten kompensasjon knyttet til oppfriskningsdose for innbyggere over 75 år. Videre økes rammetilskuddet som følge av at kompensasjon for makspris barnehage, som allerede er bevilget i vedtatt statsbudsjettet, ikke er tilstrekkelig pga høy prisvekst. Sola sin andel av alle disse økningene er på kr 15,6 millioner.

Renter, avdrag og utbytte

Kommunestyret har i sak K-sak 24/23, møte 11.05.2023 besluttet å bruke kr 510 millioner av salg av bredbånd til å nedbetale lånegjeld og redusere årets låneopptak. Dette vil frigjøre kr 15 millioner i

budsjetterte renteutgifter. I tillegg medførte salgsinntekter fra Sola bredbånd økte renteinntekter på kommunes bankkonto på 16,2 millioner i 2023.

Minimumsavdrag blir lavere enn budsjettert som følge av at reduksjon i lånegjeld fra 2022 til 2023 er en god del høyere enn økningen i avskrivningene, noe som resulterte i at minimumsavdrag blir lavere og 2,7 millioner kan disponeres i denne tertial.

Sola kommune har i 2023 budsjettert med 76,2 millioner kroner i utbytte, herav kr 61,2 millioner kroner fra ordinært utbyttet fra Lyse og kr 15 millioner fra Sola Bredbånd AS. Utbytte fra Lyse er mottatt og er i henhold til budsjettet og utbytte fra Sola bredbånd foreslås saldert i denne saken som følge av salg av selskapet.

Lønns- og pensjonsreserve

I beregning av lønns- og pensjonsreserve for 2023 la kommunedirektøren til grunn en lønnsvekst på 4,2 % som var i tråd med signaler i statsbudsjettet for 2023. Resultatet for lønnsoppgjør i kommunesektor endte opp med 5,4 %. Beregningene tilsier at lønns- og pensjonsreserven må økes med kr 14 millioner i 2023 slik at alle virksomheter kan få effekten av lønnsoppgjør kompensert.

Integreringstilskudd

Kommunestyret har vedtatt å bosette 120 flyktninger i 2023 iht til anmodningen fra IMDI. Som skrevet i tidligere saker har kommunedirektøren hverken budsjettert med inntekter eller utgifter knyttet til bosetting av nye flyktninger i 2023. Bosetting av nye flyktninger innebærer at integreringstilskuddet kan økes med kr 20 millioner. Det gjøres oppmerksom på at det vil også påløpe en del kostnader hos NAV og andre virksomheter som må sees opp mot integreringstilskuddet. Prognosen forutsetter at vi faktisk klarer å bosette alle de flyktningene som det er anmodet om. Kommunedirektøren vil komme tilbake til budsjettendringer i 2. tertial når vi får en bedre oversikt over alle inntekter og utgiftene knyttet til bosettinger av de nye flyktninger i 2023.

Sola sjø

Kommunen driver akuttmottak ved Sola sjø med totalkapasitet på 150 personer. Avtalen med UDI for å drive akuttmottaket er nå i skrivende stund forlangt til 7. oktober i 2023. Prognosen i denne saken er basert på seks måneders drift og tilsier at vi da samlet vil få inntekter på kr 21 millioner for å drive mottaket og utgiftene er på kr 10 millioner frem til 4. juli. I tillegg har vi også levert anbud på ordinært mottak hvor svaret vil foreligge etter sommeren. Kommunedirektøren vil komme tilbake til nye prognose og justeringer i 2. tertial.

Kort om status i tjenesteområdene

Kommunedirektøren med sentrale staber

Det forventes et merforbruk hos kommunedirektør med sentrale staber ved årsslutt på kr 3 millioner. Merforbruket er knyttet til utfordringer i driften av IT-avdelingen, hvor kommunedirektøren anser det som nødvendig å sikre driften gjennom bruk av eksternt kompetanse i en midlertidig periode.

IKT har over flere år akkumulert en stor teknisk restanse på vedlikehold av sentral infrastruktur. Dette skyldes i stor grad at det stilles stadig større krav til spesialkompetanse etter hvert som IKT-teknologier og -tjenester utvikler seg, og det er vanskelig for den ressurskapasiteten og kompetansen som er i IKT-

avdelingen å holde tritt med denne utviklingen og samtidig ta unna rutinemessige driftsoppgaver, løse feilsituasjoner og behandle endringsønsker fra virksomhetene. Dette har resultert i oppbygging av teknisk gjeld og utdaterte systemer med påfølgende sikkerhetsrisikoer. Det har samtidig vært en formidabel utvikling innen IKT- området av blant annet både nye systemer, økende cyberrisikoer, utvikling av skyløsnigner og større suppertbehov fra organisasjonen.

Det er iverksatt flere større prosjekter for å adressere det som må gjennomføres i tillegg til daglig drift. Avdelingen har vært i en situasjon der det har vært nødvendig å hente inn ekstern spesialkompetanse for å dekke inn noen av disse oppgavene. Dette har skapt merkostnader.

Kommunedirektøren har igangsatt arbeid for å se på ny driftsmodell for IKT som vil gjøre avdelingen bedre i stand til å håndtere de utfordringene som vi nå står overfor. Av tiltakene som det jobbes med nå er:

- Vurdering av oppgaver som kan settes ut slik at vi reduserer og håndtere framtidig risiko. Dette innebærer enkelte driftsoppgaver og oppgaver som krever spesialkompetanse som det har vist seg vanskelig å rekruttere.
- Avdelingen har ledige hjemler etter to oppsigelser i vinter. Disse lyses nå ut. Ved ansettelse i faste stillinger kan større deler av konsulenttjenestene som benyttes i dag avsluttes.

Oppvekst og kultur

Det forventes et merforbruk på kr 24,6 millioner ved årets slutt i oppvekst og kultur. Dersom foreslåtte tiltak bevilges, vil merforbruket være på kr 17,5 millioner.

Fagstab oppvekst styrer mot budsjettbalanse, men det er høyere utgifter til administrative lisenser på skoleområdet, samt lønnsutgifter det ikke er dekning for i budsjettet. Det jobbes med å se hvilke lisenser som kan avsluttes og hvordan tilskuddsmidler på oppvekst og kultur kan være med å dekke inn merforbruket knyttet til lønn.

Skolesektoren forventer et samlet merforbruk på kr 13 millioner ved årets slutt. Samlet merforbruk på kr 10 millioner er knyttet til skoler og SFO og kr 3 millioner er knyttet tospråklig fagopplæring i voksenopplæring.

Det forventes et samlet merforbruk på kr 9 millioner ved årets slutt i barnehagesektoren. Av dette er merforbruket knyttet til kommunale barnehager på kr 1,5 millioner og skyldes barn som ikke ble fanget opp etter telledatoen 15.12 for barnehageår 22/23, samt økning i barnetall for nytt barnehageår 23/24. Samtidig er det en økning i antall vedtak/vedtakstimer i styrket barnehagetilbud fra 2022-2023, og det forventes et merforbruk på kr 4,5 millioner her ved årets slutt. I de private barnehagene forventes det et merforbruk på kr 3 millioner og avviket skyldes i stor grad økt tilskudd som følge av flere barn enn det som ble lagt til grunn ved beregning til HØP.

Det er vanskelig å si noe om prognosen ved årets slutt på barnevern, da det hele tiden er bevegelser i plasseringer, men det er flere barn i tiltak enn det er midler for i budsjettet og det kan se ut som at det vil bli et merforbruk på kr 2,6 millioner. Dette skyldes ikke nødvendigvis flere barn, men at tiltakene er dyrere. Det jobbes tett mellom barnevern og økonomirådgiver for å følge opp store endringer i plasseringer.

De resterende områdene innenfor oppvekst og kultur forventer budsjettbalanse ved årets slutt.

Arbeidet med ny økonomisk tildelingsmodell for skolene, har gitt kommunedirektøren innsikt og forståelse for en krevende ressursituasjon i skolen. Dette til tross for tilførte midler til skolesektoren de senere årene. Ny tildelingsmodell er tatt i bruk fra 2023, og skolene får fordelt vedtatt budsjett for ordinær undervisning, gjennom modellen. Som kommunedirektøren viste i sak om tildelingsmodell, mangler skolen ressurser for å kunne ivareta tilpasset opplæring og spesialpedagogisk tilbud. Vedtatt budsjett gir ikke nødvendig robusthet og fleksibilitet for skolene sitt forebyggende arbeid. Arbeid og innsats som skal bidra til redusert behov for vedtak om timer til spesialpedagogikk.

Merforbruket for private barnehager skyldes økt driftstilskudd til private barnehager, grunnet høyere kapitaltilskudd og flere barn enn det som ble lagt til grunn ved beregningen til HØP 2023-2026. Sola kommune bruker betydelig mer på barnehageområde enn sammenlignbare kommunen. Dette skyldes blant annet at vi ikke har en gunstig barnehagestruktur. Kommunedirektøren ønsker å bestille en ekstern utredning av barnehageområdet og forslag til hvordan Sola kommune kan tilpasse driften i tråd med det sammenlignbare kommuner tilbyr tjenesten for. Rapporten skal blant annet viser hvilke tiltak må settes i gang for å forbedre effektiviteten i/på barnehageområdet.

I styrket barnehagetilbud har antall vedtak og vedtakstimer økt betydelig med henholdsvis 15 vedtak og 206 uketimer fra 2022 til 2023. Dette er en volumvekst på henholdsvis 23,4 % økning i antall vedtak og 15,8 % økning i uketimer. Kommunen har en lovhjemlet plikt til å gi spesialpedagogisk tilbud i samsvar med barnets vedtak, og volumveksten gir dermed en prognose for merforbruk på om lag kr 4,5 millioner kroner ved årets slutt. Kommunedirektøren har igangsatt et utredningsarbeid med ekstern bistand, for å se på hvordan det spesialpedagogiske tilbudet er organisert og blir tilbudt, på barnehageområdet. Utredningsarbeidet er forventet ferdig i august. Innsikten fra dette arbeidet vil kommunedirektøren bruke som utgangspunkt for videre omstilling og utviklingsarbeid på dette området. Arbeidet som er partssammensatt involverer både Senter for styrka barnehage, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud, PPT og fagstab oppvekst.

Kommunedirektøren vurderer det som svært krevende og lite hensiktsmessig å redusere kostnadene som direkte bidrar til merforbruket. I alle fall på kort sikt. Kostnadsveksten i tjenestene som har merforbruk i dag, og som har prognose for merforbruk ved årets slutt, er lovpålagte og vanskelig å holde tilbake eller redusere. Det er allerede gjort et stort arbeid med å redusere og holde tilbake kostnadsveksten både i senter for styrket barnehagetilbud, skole og barnevern.

Arbeidet med å tilpasse aktivitet til vedtatt budsjett, og at ressursene som brukes skal gi treffsikre tjenester med god effekt, har hatt og har fortsatt høy prioritet. Skjult i merforbruk og prognose om større merforbruk ved årets slutt, ligger det store kostnadssparende effekter av omstilling og utviklingsarbeid.

Kommunedirektøren vurderer også andre konkrete tiltak som tidligere ble nevnt i HØP for å redusere utgiftene og omprioritere ressurser der vi har overforbruk. Det handler om å redusere tjenestenivået ved å redusere bemanning innenfor kultur, fritid og hjelpetjenester og vurdere å avslutte avtale om K 46 med Stavanger kommune. Kommunedirektøren ser og forstår at dette ikke er ønskelig, men kan være nødvendig for å oppnå budsjettbalanse/ redusere overforbruk.

Levekår

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 27,2 millioner ved årets slutt i levekår. Dette skyldes at man forventer et merforbruk ved fagstab levekår, enhet for mestring, institusjon, hjemmetjenester og NAV. Det er foreslått budsjettjusteringer på 16,45 millioner kroner og dersom de vedtas vil da prognosen om merforbruk reduseres tilsvarende.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 2,2 millioner i fagstab levekår ved årets slutt, som følge av budsjetterte inntekter på salg av institusjonsplasser som ikke blir gjennomført.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 8,5 millioner ved institusjon, relatert til åpning av 5. etasje ved Soltun. På grunn av budsjetterte innsparingstiltak i institusjon i er den økonomiske situasjonen sårbar. Bemanningssituasjonen er krevende og kostbar, og utfordringsbildet fra 2022 fortsetter inn i 2023, med enda strammere budsjetter enn i 2022. Det er foreslått budsjettjusteringer for dekke kostander ved åpning av 5. etasje samt manglende salg av institusjonsplasser som ikke blir gjennomført.

Prognosen tilsier et merforbruk på 6 millioner kr enhet for mestring ved årets slutt. Dette er knyttet til høy bruk av innleie og overtid, som blant annet skyldes høyt fravær og lite tilgang på innleie av personal. Merforbruket vil øke over sommeren på grunn av behov for innleie av ferievikarer.

Prognosen tilsier et merforbruk på 7,5 millioner kr. i hjemmetjenesten. Merforbruket i hjemmetjenesten er spesielt relatert til overtid og vikarbruk, som blant annet skyldes en krevende bemanningssituasjon, høyt antall utskrivningsklare pasienter og mer komplekse behov hos tjenestemottakerne.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 3 millioner ved NAV. Merforbruket er i hovedsak knyttet til midlertidig bolig, husleiebidrag og strømstøtte. Som en konsekvens av Ukraina krisen og økte antall bosetninger er boligsituasjonen blitt utfordrende. Kommunedirektøren vurderer merforbruk på NAV som en del av Ukraina-krise og vil bli vurdert å dekke inn fra integreringstilskuddet.

Det ble i 2022 bosatt 119 flyktninger som følge av krigen i Ukraina, og i 2023 er det forventet å bosette 120 flyktninger. Hittil i år (per april) er det bosatt 40 flyktninger, og av disse 30 ukrainske flyktninger. Bosettingen har ført til behov for økt kapasitet i NAV, og økt sosialstønad for flyktninger.

Kostnader til bosetting av 120 Ukrainske flyktninger i 2023 er estimert til 16,4 millioner, for introduksjonsstønad, livsopphold, bolig, strøm, og tolketjenester. Det er knyttet stor usikkerhet til estimatet i forhold til bosettings-takt, kommunedirektøren vil derfor komme tilbake til dette i 2. tertial når vi har bedre tallgrunnlag. Derfor venter vi med å budsjettere inntektene fra intergereringstilskudd som vi får som følge av nye bosetninger.

Kommunedirektøren har satt i gang følgende tiltak for å motvirke merforbrukene:

Redusere utgifter

- Det er utarbeidet retningslinjer for innleie – «Innleietrappen». Rutinen har til hensikt å bevisstgjøre bruken av ansattressurser, særlig i forhold til innleie og overtid.
- Finansieringsmodell i miljøtjenesten
- Hyppige møter med økonomirådgiver og ledere/avdelingsledere - gir bedre innsikt og oversikt
- Redusere bruk av vikarbyråer – erstatte vikarer i størst mulig grad med egne ansatte – prosess pågående i institusjon

- Redusere kjøp av private tjenester til ressurskrevende brukere – pågående prosesser i miljøtjenesten

Øke effektivitet og økt bevissthet

- Tydeliggjøre roller og ansvar og gjennomgå arbeidsprosesser for å redusere dobbeltarbeid, sikre forankring og på sikt frigjøre tid
- Øke samarbeid på tvers av enheter – redusere behovet for innleie
- Jobbe målrettet for å redusere sykefravær – tett samarbeid med HR avdelingen
- Gjennomgang og nye tjenestebeskrivelser – bevisstgjøring av innhold i tjenestene og i tillegg sammenlikne vårt tjenestetilbud med andre kommuner

Samfunnsutvikling

Prognosen for området samfunnsutvikling er et mindreforbruk på kr 5 millioner, basert på regnskap per 30. april. Dette skyldes hovedsakelig lavere strømpriser enn forventet, som igjen fører til at strømkostnaden for kommunens eiendommer er lavere enn budsjettet. Det er fremdeles stor usikkerhet rundt strømprisen så kommunedirektøren foreslår å ikke gjøre budsjettjustering for strømbudsjettet før i 2. tertial om det fremdeles er nødvendig da.

Totalt for årets 3 første måneder har kommunen et strømforbruk på 8,1 millioner kWh for alle bygg og anlegg, og kostnaden for dette er estimert til kr 12,4 millioner. Dette gir en pris per kWh på omtrent kr 1,5 inkludert effektledd og nettleie, som er mye lavere enn den budsjetterte strømprisen på kr 2. I tillegg endte det totale strømforbruket i 2022 på 26,3 millioner kWh som er lavere enn det estimerte forbruket på 29 millioner kWh. En stor del av dette skyldes en meget effektiv ENØK filosofi som er utført først på Tananger ungdomsskole. Her er elektrokjel supplert med varmepumper.

Sammendrag investeringer

Investeringsutgifter

Totale investeringsutgifter per 1. tertial er kr 32,2 millioner. Dette utgjør 6,6 prosent av totalt budsjett for 2023 som er kr 484,4 millioner. En oversikt over alle pågående investeringsprosjekter og status for disse er tilgjengelig under Status investeringsprosjekter.

Endringer i prosjektenes totalrammer

I 1. tertial 2023 foreslås følgende endringer i totalrammer:

Nr	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Gammel ramme	Ny ramme
1	59368	VA178 Ljosheimkroken	5 100	6 000
2	59457	Adkomstvein Ljosheimkroken	2 000	2 500
3	29075	Grannes skole tilbakeføring klasserom	16 200	25 700
4	39116	Storevardvegen, nytt fellesareal og kontor	2 700	3 700

1) 59368 VA178 Ljosheimkroken

Prosjektet har vært i økonomiplan gjennom flere år. Kommunen har kommet til enighet med alle grunneiere og kan starte prosjektet. Det har blitt gjennomført en enkel kalkyle, som kan gi et grunnlag for estimerte kostnader i prosjektet.

Arbeid med en grovkalkyle viser at totalrammen må økes til kr 6 millioner. Etter forprosjekt vil man få en mer detaljert kalkyle.

2) 59457 Adkomstvei Ljosheimkroken

Prosjektet har vært i økonomiplan gjennom flere år. Kommunen har kommet til enighet med alle grunneiere og kan starte prosjektet. Det har blitt gjennomført en enkel kalkyle, som kan gi et grunnlag for estimerte kostnader i prosjektet.

Arbeid med en grovkalkyle viser at totalrammen må økes til kr 2,5 millioner. Etter forprosjekt vil man få en mer detaljert kalkyle.

3) Grannes skole tilbakeføring av klasserom

Basert på forprosjekt med arkitekt ser man at rammen ikke vil holde. Kalkylen som lå til grunn for HØP23-26 var basert på en gammel kalkyle med feil forutsetninger som ble indeksregulert. I tillegg ble SFO og kjøkkenløsning innkalkulert i prosjektet. Oppdatert grovkalkyle som nå også inkluderer nytt ventilasjonsanlegg viser at rammen må økes til kr 25,7 millioner. Av dette er SFO, kjøkken og ventilasjon

grovkalkulert til omtrent kr 5 millioner. Kommunedirektøren anbefaler likevel å fortsette med prosjektet da det er stort behov for klasserommene fra skolestart 2024.

4) Storevardvegen, nytt fellesareal og kontor

Ny kalkyle tilsier en kostnadsøkning på kr 1 million. Grunnlaget fra 2018 er ikke gjennomførbart slik at det måtte tegnes en helt ny løsning. Dette i tillegg til prisstigning fører til betydelig økte kostnader.

Tekniske endringer i prosjektenes årsbudsjetter

Enkelte av investeringsprosjektene har fått endret fremdrift slik at det er behov for å justere prosjektenes årsbudsjett. Dette er andelen av totalrammen som er periodisert i hvert år som prosjektet pågår. Endring i fremdrift medfører behov for å justere årsbudsjettet. Det innebærer at ubrukte midler fra tidligere år kan budsjetteres på nytt eller at midler som ikke er behov for i år kan flyttes til senere år. Dette er ikke en reel endring i kostnadsbildet, men er viktig å følge opp ettersom det avgjør hvor mye lån kommunen må ta opp hvert enkelt år. De kartlagte endringene per 30.april i kommunens investeringsutgifter tilsier en total framskyndelse i kommunens brutto investeringsutgifter på totalt kr 1,25 millioner i 2023, og kommunedirektøren foreslår følgende tekniske budsjettendringer. Disse er også omtalt i Status investeringsprosjekter.

Nr	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp (i 1000)
1	59706	Skatepark som erstatter skatepark på Stangelandsenteret	500
2	59704	Solskjerming	500
3	59368	VA178 Ljosheimkroken	700
4	59457	Adkomstvei Ljosheimkroken	300
5	19691	Anskaffelse sakshåndteringssystem IKT	-750
6		Nytt garderobeanlegg Åsenhallen	1 000

1) 59706 Skatepark som erstatter skatepark på Stangelandsenteret

Det vil være behov for hele beløpet i 2023 for å gjennomføre tiltaket. Kommunedirektøren foreslår derfor å framskynde bevilgningen for 2024 på kr 0,5 millioner.

2) 59704 Solskjerming

Kommunedirektøren foreslår å fremskynde neste års budsjett på kr 0,5 millioner for å ferdigstille arbeidene på Skadberg skole.

3) 59368 VA178 Ljosheimkroken

Prosjektet har vært i økonomiplan gjennom flere år. Kommunen har kommet til enighet med alle grunneiere og kan starte prosjektet. Det har blitt gjennomført en enkel kalkyle, som kan gi et grunnlag for estimerte kostnader i prosjektet.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 700 000 i 1. tertial for å kunne starte forprosjekt i 2023.

4) 59457 Adkomstvei Ljosheimkroken

Prosjektet har vært i økonomiplan gjennom flere år. Kommunen har kommet til enighet med alle grunneiere og kan starte prosjektet. Det har blitt gjennomført en enkel kalkyle, som kan gi et grunnlag for estimerte kostnader i prosjektet.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 300 000 i 1. tertial for å kunne starte forprosjekt i 2023.

5) 19691 Anskaffelse av sakshåndteringssystem IKT

Prosjektet vil ikke gjennomføres i 2023 grunnet prioritering av viktigere saker.

Kommunedirektøren foreslår at prosjektet tas ut fra 2023 og budsjetteres som en helhet i 2025 i HØP24-27.

6) Nytt garderobeanlegg Åsenhallen

Kommunedirektøren foreslår å igangsette forprosjekt høsten 2023, for å prøve å få en effektiv gjennomføring av prosjektet. Er i forhandlinger med leietakere av bygget disse dager for å revidere kontrakt, og det vil være nyttig å være handlekraftige i pågående prosesser når det gjelder fornying av anleggene. Kommunedirektøren foreslår derfor å framskynde kr 1 million av bevilgning fra 2024.

Nye investeringsbehov og prosjekter med reell kostnadsendring

Per 1.tertial 2023 er det noen endrede investeringsbehov som er kartlagt og som kommunedirektøren foreslår å bevilge eller trekke ut midler til.

Nr	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp (i 1000)
7	39119	Ekstra leilighet Kjelsberg ring tas ut	-2 500
8	59364	Infrastruktur Sola Arena iht FS sak	10 000
9	59708	Pumptrackbane bygges av kommunen	1 400
10	59475	Rehabilitering vei - Skogstjernevegen - Hålandsmarka gjennomføres ikke	-1 650
11	Nytt	Rehabilitering vei Tornefjellveien	1 650
12	Nytt	Utbedring av teknisk rom Tananger svømmehall, forstudie	250
13	Nytt	Rehabilitering av gjennomgangsboliger	1 500
14	Nytt	Rehabilitering og oppgradering Åsenvegen 96	2 000
15	Nytt	Vaskemaskin hjelpemiddellageret Energivegen	500

7) 39119 Ekstra leilighet Kjelsberg ring tas ut

Prosjektet utgår da det ikke dekker behovene. Det ble gjort en kartlegging og vurdering av eiendom og ROP. Tiltakene som måtte gjennomføres for å etablere denne leiligheten var så omfattende at prisen anslagsvis ville komme på over kr 4 millioner.

Kost/nytte- vurderingen var at en samlet sett ville ha mer igjen for å heller jobbe frem prosjektet med Kjelsberg-ring 2. Dette også fordi behovet for plasser øker.

Kommunedirektøren foreslår derfor å ta ut budsjettet på kr 2,5 millioner.

8) 59364 Infrastruktur Sola Arena iht FS sak

Kr 58,9 millioner i friske midler vedtatt i Formannskapet 14.03.23. Av dette innarbeides kr 10 millioner i 1. tertial 2023 og det resterende i HØP 24-27.

9) 59708 Pumptrackbane bygges av kommunen

Vedtatt i Formannskapsak 47/23 at pumptracken skal plasseres ved Våganes. Sola kommune blir eier av anlegget, og det må derfor budsjetteres med bruttokostnader for prosjektet, mens det vil budsjetteres med tilskudd fra privatpersoner og spillemidler utenom.

Bruttorammen må økes til kr 2,2 millioner, men av dette er det forventet at Sola kommune får tilbake kr 600 000 i spillemidler, og kr 800 000 i tilskudd fra private. Det vil budsjetteres med at kr 800 000 vil inntektsføres i 2023, men siden spillemidlene ikke vil komme i år, budsjetteres disse i HØP24-27.

10) 11) 59475 Rehabilitering vei - Skogstjernevegen - Hålandsmarka omfordeles til Rehabilitering vei Tornefjellveien

Det er bevilget kr 1,65 millioner i 2023 til tiltak på Skogstjernevegen. Det ble antatt at en mur var blitt svekket som en følgeskade av at veidrensen var kollapset. Det viser seg i ettertid, ved nærmere undersøkelser at antagelsen som ble gjort ikke er korrekt og dermed er denne muren ikke lengre et kommunalt anliggende. Tiltaket er på denne bakgrunn ikke lengre relevant.

Kommunedirektøren forslår derfor å flytte midlene som er tildelt dette tiltak, til Tornefjellvegen som sårt trenger rehabilitering. Overvannshåndteringen i veien er utilstrekkelig, hvilket fører til vannansamlinger og avrenning av vann fra kommunal vei mot private eiendommer. Kommunalteknikk ønsker å etablere nye sandfangkummer og korrigere de områdene som har feil og utilstrekkelig fall i veien.

12) Utbedring av teknisk rom Tananger svømmehall, forstudie

Etter vernerunde på svømmehallene sammen med hovedverneombud ble det fremlagt en rapport, der vernetjenesten uttaler at de vurderer forholdene ved Tananger Svømmehall til å være til stor fare for ansattes liv og helse. Det går både på manglende rømningsvei i teknisk rom, og manglende fasiliteter for å få kjemikalier ned til teknisk rom. De kjemikaliene som brukes i svømmehallene er veldig farlige, og det er viktig å ha gode systemer for å frakte de trygt.

Kostnadene ved en utbedring er vanskelig å anslå, men kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 250 000 til et forprosjekt, og selve utbedringen blir spilt inn til HØP 24-27.

13) Rehabilitering av gjennomgangsboliger

Det er flere boliger som har behov for total rehabilitering og oppgradering før nye leieboere kan flytte inn. Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 1,5 millioner til rehabiliteringen.

14) Rehabilitering og oppgradering Åsenvegen 96

Tiltaket frigir plass i barneboligen til avlastningstjenester som i dag gis i Lensmannskroken 21, og innsparing ved å unngå døgnavlastning i Lensmannskroken 21 anslås å være 1 årsverk. Vedkommende har avlastning 101 døgn/år her med eget personell tilknyttet. Boligen vil også oppgraderes med velferdsteknologi. Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 2 millioner til rehabiliteringen.

15) Vaskemaskin hjelpemiddellageret Energivegen

Det kommunale hjelpemiddellageret flytter i løpet av året til nye lokaler i Energivegen på Tananger. De holder pr. i dag til i Helsehuset i Soltunvegen.

Alle hjelpemidler som blir utlånt til kommunenes innbyggere fra lageret må vaskes/desinfiseres når de kommer i retur. Til nå har dette vært gjort manuelt utendørs, noe som ikke er hensiktsmessig og har vært påpekt både fra ansatte selv, virksomhetsleder og verneombud/hovedverneombud i flere år. Kjemikalier slippes rett ut i avløpet og det er ikke mulig å vaske når det er frost. Dette må nå ved flytting endres.

Det mest hensiktsmessige, enkleste og sikkert også mest kostnadseffektive er da å skaffe en vaskemaskin egnet for formålet. Det er innhentet tilbud og landet på at den forslåtte maskinen vil dekke behovet på en grei måte. Alternativet er at en må lage et vaskeanlegg i Energivegen spesielt for formålet, noe som virker unødvendig når en kan ha en vaskemaskin. Dette vil også frigjøre en del ressurser hos de ansatte.

Vaskemaskin er ikke lagt inn i budsjettet for tilretteleggingen/ombyggingen av Energivegen, og kommunedirektøren foreslår derfor å bevilge kr 0,5 millioner til dette.

Investeringsinntekter og finansiering

Status per 30. april 2023	Regnskap	Budsjett	Opprinnelig budsjett (beløp i 1000)
Kompensasjon for merverdiavgift	4 295	77 397	77 397
Tilskudd fra andre	758	3 900	3 900
Salg av varige driftsmidler	12 078	65 100	65 100
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	8 741	8 741
Bruk av lån	0	216 269	216 269
Sum	17 131	371 407	371 407

Per 1. tertial er det inntektsført kr 17,1 millioner av det totale budsjettet i 2023 på kr 371,4 millioner. Av dette er kr 4,3 millioner momskompensasjon, salg av tomter på Myklebust felt K for kr 12 millioner og kr 400 000 i FTU midler for detaljplan for gang- og sykkelveg langs Fv. 379 Vigdelsvegen, fra Hellestø til Ølberg Havneveg.

Nr	Prosjektnummer	Navn	Beløp (i 1000)
16	99006	Tilskudd til pumtrackbane	-800
17	99006	Økning i budsjettert momskomp iht endring i investeringsutgifter	-2 926
18	99006	Økt bruk av lån	-11 674

Videreføring av ubrukte midler fra 2022

I henhold til veileder for investeringer skal ubrukte midler fra 2022 videreføres til 2023 om det er behov for det, for å sikre mest mulig realistiske årsbudsjetter. Videreføring fra 2022 beløper seg til kr 39 millioner inkl. mva. og vil rebudsjetteres i 1. tertial.

Nr		Beløp (i 1000)
19	Sum videreføring av ubrukte midler fra 2022	38 969
20	Momskompensasjon for ubrukte midler fra 2022	-7 794
21	Bruk av ubrukte lånemidler til å finansiere videreføring av midler	31 175

Investeringsrapport

Fullstendig investeringsrapport med beskrivelse og status kan [leses på nettside her.](#)

Investeringer

Beløp i 1000

Investing	Område	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett			Forslag til bud.endr. år 1
			Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Avvik	
Anskaffelse sakshåndteringssystem IKT	Kommunedirektør med sentrale staber	19691	900	0	750	0	750	-750
47) Rehabilitering Soma driftsstasjon	Samfunnsutvikling	19029	IA	0	0	-122	122	0
52) Reguleringskost Somaleiren	Samfunnsutvikling	59569	1 000	0	1 000	0	1 000	0
8 boliger med base, pilotprosjekt	Levekår	39098	38 900	1 511	6 500	40	6 460	0
Adkomstvei Ljosheimkroken	Samfunnsutvikling	59457	2 000	0	0	0	0	300
Akustikk tiltak Fjellhall i Tananger	Samfunnsutvikling	59575	1 550	0	50	0	50	0
Anskaffelse av skyplattform	Kommunedirektør med sentrale staber	19690	500	0	500	0	500	0
Asfaltering av parkeringsplasser friområder	Samfunnsutvikling	19401	950	185	350	0	350	0
BMX Bane fra Soma til Joa	Samfunnsutvikling	59707	5 000	0	1 000	0	1 000	0
Bysykler og ladestasjoner	Samfunnsutvikling	59687	1 200	1 234	0	209	-209	0
Bytte ut gamle PCer	Kommunedirektør med sentrale staber	19052	IA	3 169	3 060	60	3 000	0
Datamaskiner/fornyng skoler	Oppvekst og kultur	29602	-	-	3 350	0	3 350	0
Digital plattform/datasjø	Kommunedirektør med sentrale staber	19051	700	76	400	74	326	0
Drenering/klimaavbøtende tiltak	Samfunnsutvikling	59694	2 000	954	500	0	500	0

Investering	Område	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett			Forslag til bud.endr. år 1
			Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Avvik	
Driftsstasjon Tananger	Samfunnsutvikling	19055	IA	31 596	0	118	-118	0
Egenkapitalinnskudd KLP	Kommunedirektør med sentrale staber	19606	-	-	3 700	0	3 700	0
Ekstra leilighet Kjelsberg ring	Levekår	39119	2 500	0	2 500	0	2 500	-2 500
ENØK-tiltak kommunale bygg	Samfunnsutvikling	19107	35 800	8 728	7 300	213	7 087	0
Etablering av nytt serverrom	Samfunnsutvikling	19653	7 300	6 929	0	140	-140	0
Forskuttering Bymiljøpkken, trafikkisikringsmidler	Samfunnsutvikling	59462	-	-	1 900	0	1 900	0
Forskuttering Bymiljøpkken, trafikkisikringsmidler	Samfunnsutvikling	59462	-	-	0	2	-2	0
Forstudie tribune på Tananger stadion	Samfunnsutvikling	59574	100	3	100	3	97	0
Fortau Påskhusvegen	Samfunnsutvikling	59429	1 500	0	1 500	0	1 500	0
Garantisaker avsl. prosjekter (årsavhengig)	Samfunnsutvikling		IA	2 900	0	44	-44	0
Gravlund oppgradering av driftsbygninger	Samfunnsutvikling	59571	6 000	0	1 700	0	1 700	0
Havnealléen barnehage, rehab.	Oppvekst og kultur	29082	12 000	11 275	0	19	-19	0
Herregarderobe Sørnes barnehage	Oppvekst og kultur	29100	450	0	450	0	450	0
IKT-investering strategisk	Kommunedirektør med sentrale staber	19601	-	-	1 500	0	1 500	0
IKT-løsninger folkevalgte	Kommunedirektør med sentrale staber	19639	-	-	550	0	550	0
Innkjøp av beholdere for kildesortering hytterrenovasjon	Samfunnsutvikling	59208	500	0	500	0	500	0
Institusjonskjøkken	Levekår	39103	26 900	26 662	0	9	-9	0
Intern prosjektledelse (årsbev.)	Samfunnsutvikling	19600	-	-	0	2 813	-2 813	0
IVARs nye hovedvannledning	Samfunnsutvikling	59038	9 501	0	1 000	0	1 000	0
Jåsund ny skole (skolebruksplan)	Oppvekst og kultur	29001	350 001	0	2 500	0	2 500	0
Kjelsberg ring 2	Levekår	39120	200	0	200	0	200	0
Kjelsberg ring, rus og psykiatri	Levekår	39093	46 400	45 030	0	403	-403	0
Kjelsberg ring, sykkelsti	Samfunnsutvikling	59478	400	0	400	0	400	0
Kjøp og opparbeidelse av tomter	Samfunnsutvikling	19687	IA	35 633	0	16	-16	0
Kjøp og opparbeidelse av tomter	Samfunnsutvikling	19687	IA	153	0	0	0	0
Kjøp/salg gjennomgangseiligheter BSHP	Levekår	39092	IA	44 151	10 000	0	10 000	0
Kultur- og aktivitetshus Tananger	Oppvekst og kultur	49052	100 000	3 178	16 000	215	15 785	0
LED lys på fotballbaner	Samfunnsutvikling	59695	5 600	1 405	2 000	0	2 000	0
LEDlys fotballbaner	Samfunnsutvikling		IA	0	0	213	-213	0
Lys tursti Harfsfjord	Samfunnsutvikling	59696	4 550	3 534	0	63	-63	0
Makerspace (skoler og SFO)	Oppvekst og kultur	29626	500	515	0	41	-41	0
Meråpent på Tananger bibliotek	Oppvekst og kultur	49055	530	0	530	0	530	0
Midlertidig base Kleppvegen 6	Levekår	39113	6 000	0	6 000	0	6 000	0
Miljøtiltak på kunstgressbaner	Samfunnsutvikling	59702	600	347	600	347	253	0
Nedgravde beholdere Joalfaten	Samfunnsutvikling	59207	340	0	340	0	340	0
Ny koker til ugressbekjempelse	Samfunnsutvikling	59703	600	0	600	0	600	0
Ny kommunal barnehage - erstatning for Røyneberg	Oppvekst og kultur	29084	130 000	16 191	69 245	3 641	65 604	0

Investering	Område	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett			Forslag til bud.endr. år 1
			Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Avvik	
Ny kommunal barnehage Myklebust	Oppvekst og kultur	29094	100 000	0	1 000	0	1 000	0
Ny lagerhall Sola Stadion	Samfunnsutvikling	59570	1 500	0	1 500	0	1 500	0
Ny sjukeheim Sola sentrum	Levekår	39052	278 500	276 949	0	786	-786	0
Ny skatepark som erstater skatepark på Stangelandsenteret.	Samfunnsutvikling	59706	1 000	0	500	0	500	500
Ny Solahall med varmtvannsbasseng	Samfunnsutvikling	59537	387 600	15 737	100 000	4 592	95 408	0
Nye beholdere til hageavfall	Samfunnsutvikling	59209	3 000	0	3 000	0	3 000	0
Nye bossdunker og avfallsbrønn i friområder	Samfunnsutvikling	59705	700	0	250	0	250	0
Nye lokaler til FeelGood Dysjaland	Oppvekst og kultur	49659	6 000	235	6 000	0	6 000	0
Nye sykesignalanlegg	Levekår	39624	12 000	13 481	0	55	-55	0
Nytt fagsystem barnevern	Oppvekst og kultur	29632	350	0	350	0	350	0
Nytt rådhus	Kommunedirektør med sentrale staber	19016	305 456	305 422	0	225	-225	0
Nytt rådhus, inventar	Kommunedirektør med sentrale staber	19662	19 773	18 876	0	35	-35	0
Ombygging kjøkken Havnealleen(Vardesten) barnehage	Oppvekst og kultur	29101	500	0	500	0	500	0
Ombygging kjøkken Sande aktivitetssenter	Levekår	39115	550	0	550	0	550	0
Omsorgsboliger	Levekår	39629	34 000	0	2 000	0	2 000	0
Oppgradering av lekeplasser friområder	Samfunnsutvikling	59698	-	-	1 900	84	1 816	0
Oppgradering av uteområde skoler	Oppvekst og kultur	29627	-	-	13 000	0	13 000	0
Oppgradering gulv kulturhuset	Oppvekst og kultur	49057	3 600	0	3 600	0	3 600	0
Oppgradering sikkerhet høydebasseng	Samfunnsutvikling	59041	400	455	0	24	-24	0
Oppgradering til Visma Enterprise Plus	Kommunedirektør med sentrale staber	19050	1 170	6	1 020	0	1 020	0
Oppgradering trådløse nettverk skoler	Oppvekst og kultur	29629	IA	209	600	180	420	0
Overføring av anlegg m/justeringsrett	Samfunnsutvikling		IA	147 859	0	6 094	-6 094	0
PA002 Joa	Samfunnsutvikling	59119	10 000	416	7 000	11	6 989	0
Parkeringsanlegg Sola sentrum nord	Samfunnsutvikling	19023	IA	30 545	0	16	-16	0
Pumptrack	Samfunnsutvikling	59708	800	0	800	0	800	1 400
Rehabilitering vei - Skogstjernevegen - Hålandsmarka	Samfunnsutvikling	59475	1 650	0	1 650	0	1 650	-1 650
Rehabilitering vei - Sør sjøvegen – Røyneberg	Samfunnsutvikling	59476	2 350	0	2 350	0	2 350	0
Rive gamle Soltun	Levekår	39112	4 000	34	4 000	34	3 966	0
Robotklippere	Samfunnsutvikling	59699	-	-	150	0	150	0
Samlebehov maskiner og utstyr	Samfunnsutvikling	59700	-	-	3 400	1 406	1 994	0
Samlebevilgning formål kirke	Samfunnsutvikling	19105	IA	938	0	444	-444	0
Samlebevilgning formål kirke	Samfunnsutvikling	19105	IA	999	0	999	-999	0
Samlebevilgning formål levekår	Levekår	19103	IA	683	400	0	400	0
Samlebevilgning formål oppvekst og kultur	Oppvekst og kultur	19104	IA	435	1 200	0	1 200	0

Investering	Område	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett			Forslag til bud.endr. år 1
			Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Avvik	
Sande terrasse, sanering av felles avløpsledning	Samfunnsutvikling	59122	12 000	11 208	0	4	-4	0
Sandestubben nytt bygg	Levekår	39115	40 000	0	3 000	0	3 000	0
Skolebr.plan, Grannes skole, tilb.f. klasserom/uteareal	Oppvekst og kultur	29076	16 200	3 221	9 100	31	9 069	0
Skolebruksplan, Kjerrberget ungdomsskole (trinn 1)	Oppvekst og kultur	29080	351 000	297 662	31 000	1 257	29 743	0
Snøde bhg mur som heller	Oppvekst og kultur	29098	2 300	0	2 300	0	2 300	0
Sola arena, infrastruktur	Samfunnsutvikling	59364	41 793	40 733	1 000	62	938	10 000
Sola sjø, ENØK-tiltak	Samfunnsutvikling	19026	IA	0	0	2	-2	0
Solskjerming	Samfunnsutvikling	59704	1 400	0	500	0	500	500
Storevarden skole, skolebr.plan (kl.rom/storstue/uteareal)	Oppvekst og kultur	29083	85 000	13 622	60 000	5 586	54 414	0
Storevardvegen, nytt fellesareal og kontor	Levekår	39116	2 700	0	2 700	0	2 700	0
Tilpassing av nytt bygg i Tananger til driftstasjon	Samfunnsutvikling	59573	15 000	109	15 000	109	14 891	0
Trafikksikkerhet, kommunale veier	Samfunnsutvikling	59565	-	-	800	11	789	0
Turveg Hafrsfjord - Joa	Samfunnsutvikling	59673	18 404	18 261	0	41	-41	0
Turveg Hafrsfjord - Sørnes	Samfunnsutvikling	59652	16 966	16 722	0	528	-528	0
Utbygging trådløse nett og møteromløsninger	Levekår	39634	1 500	0	1 100	0	1 100	0
Uteområde Åsenvegen 116/96	Levekår	39117	800	0	800	0	800	0
Utskiftning av biler og maskiner på drift VVAR	Samfunnsutvikling	59380	-	-	3 000	549	2 451	0
Utskiftning gatelys, standardheving	Samfunnsutvikling	59406	-	-	1 500	0	1 500	0
Utvidelse av Stangelandsenteret	Levekår	39118	500	0	500	0	500	0
VA Påskhusvegen	Samfunnsutvikling	59369	2 500	34	2 500	0	2 500	0
VA Tanangervegen	Samfunnsutvikling	59371	40 000	276	26 000	0	26 000	0
VA15 Moringvegen	Samfunnsutvikling	59367	11 900	11 418	0	126	-126	0
VA178 Ljosheimkroken	Samfunnsutvikling	59368	5 100	73	0	0	0	700
VA40 Grotnes nord	Samfunnsutvikling	59359	18 400	1 229	2 000	8	1 992	0
VA42 Grotnes sør	Samfunnsutvikling	59360	13 900	149	300	0	300	0
Vann- og avløp ved Røyneberg barnehage	Samfunnsutvikling	59024	2 000	0	2 000	0	2 000	0
Vann Vigdelsv./Ølberg havnev./Ølbergv.	Samfunnsutvikling	59037	19 100	757	13 000	226	12 774	0
Velferdsteknologi Levekår	Levekår	39094	-	-	1 000	25	975	0
Sum					484 395	32 115	452 280	8 500

Kommunens tjenesteområder

Kommunedirektør med sentrale staber

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Avvik prognose i kr	Avvik prognose i %		Forslag bud. endring
101-Kommunedirektør	2 617	3 220	-604	7 148	0	0,0 %	✓	0
103-Organisasjonsavdeling	32 323	41 807	-9 484	76 642	-3 000	-3,9 %	!	10 000
104-Økonomiavdeling	7 131	7 217	-85	20 186	0	0,0 %	✓	0
Sum	42 071	52 244	-10 173	103 975	-3 000	-2,9 %	!	10 000

Kommentar til status økonomi

Det forventes et merforbruk hos kommunedirektør med sentrale staber ved årsslutt på kr 3 millioner. Merforbruket er knyttet til utfordringer i driften av IT-avdelingen, hvor kommunedirektøren anser det som nødvendig å sikre driften gjennom bruk av ekstern kompetanse i en midlertidig periode.

Kommunedirektøren

I henhold til vedtatt HØP-tiltak skal kr 4,5 millioner hentes inn gjennom stillingskontroll. Stillingsutvalget har hatt jevnlig møter og hatt en del stillinger til vurdering i utvalget. Innsparingkravet vil oppnås i løpet av året.

Organisasjonsavdeling

Prognosen for organisasjonsavdelingen tilsier et merforbruk på kr 3 millioner ved årsslutt. Merforbruket er knyttet til driften av IT-avdelingen, hvor kommunedirektøren anser det som nødvendig å sikre driften gjennom bruk av ekstern kompetanse en midlertidig fase. Merforbruket er knyttet til:

- Av totalt tre ressurser på IT-drift, har to sluttet og den tredje har vært sykemeldt over lengre tid. Disse har ennå ikke blitt erstattet av praktiske (for lang tid i forhold til å dekke inn akutte behov for spesialkompetanse) og strategiske årsaker.
- IKT har over mange år akkumulert en stor teknisk restanse på administrasjon og vedlikehold av sentral infrastruktur, som nå utgjør en akutt risiko for sikkerhet og stabil drift av IKT sine tjenester. Det er iverksatt flere større prosjekter for å adressere dette som må gjennomføres i tillegg til daglig drift.
- IKT har som mål å sette ut så mange rene driftsoppgaver som mulig for redusere framtidig risiko, samt å kunne bruke interne ressurser på mer verdiskapende arbeid. Siden vi er i en

situasjon der vi er nødt til å hente inn ekstern spesialkompetanse for å dekke inn driftsoppgaver uansett, vil det være formålstjenlig å bruke mer penger i en periode for å legge til rette for denne typen overlevering av driftsoppgaver permanent.

- I tillegg kommer generell prisstigning på hardware, lisenser, timepriser på eksterne og så videre.

Økonomiavdeling

Det forventes balanse ved årsslutt.

Verbalvedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Arbeidstrening og praksisplasser i samarbeid med tiltaksbedrifter	Arbeidstrening og praksisplasser i samarbeid med tiltaksbedrifter. Sola kommune skal i større grad gi tilbud med tilrettelagt praksis og arbeidstrening i sine virksomheter. Dette kan f.eks være i park og idrett, kjøkkenhjelp i barnehager og sykehjem. Kommunedirektøren skal våren 2023 legge frem en sak til politisk behandling med tiltak for å få dette realisert	Iht. plan	
Trykking for lag og foreninger	Trykking for lag og foreninger fortsetter. En liten sum for kommunen, men stor betydning for de det gjelder.	Iht. plan	

Oppvekst og kultur

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Avvik prognose i kr	Avvik prognose i %		Forslag bud. endring
200-Fagstab oppvekst	4 354	5 176	-821	12 017	0	0,0 %	✓	0
202-Skole og SFO	151 431	153 856	-2 425	411 722	-13 000	-3,2 %	!	2 500
239-Sola PPT	4 372	4 218	155	11 823	0	0,0 %	✓	0
251-Barnehager	122 886	127 161	-4 275	286 271	-4 500	-1,6 %	!	4 500
269-Styrket barnehagetilbud	11 254	12 628	-1 374	31 140	-4 500	-14,5 %	!	0
281-Barnevern	14 134	14 756	-622	54 268	-2 600	-4,8 %	!	0
282-Barn, ungdom og familietjenesten	10 050	10 451	-401	28 524	0	0,0 %	✓	0
290-Fagstab kultur	3 188	3 753	-564	7 431	0	0,0 %	✓	120
291-Fritid	5 006	5 089	-83	16 083	0	0,0 %	✓	0
292-Sola bibliotek	2 462	2 481	-19	6 910	0	0,0 %	✓	0
293-Sola kulturskole	3 143	3 495	-352	9 697	0	0,0 %	✓	0
Sum	332 280	343 062	-10 782	875 885	-24 600	-2,8 %	!	7 120

Kommentar til status økonomi

Det forventes et merforbruk på kr 24,6 millioner ved årets slutt i oppvekst og kultur. Dersom foreslåtte tiltak bevilges, vil merforbruket være på kr 17,5 millioner.

Regnskapet per april viser et samlet merforbruk på kr 10,8 millioner.

Fagstab oppvekst styrer mot budsjettbalanse, men det er høyere utgifter til administrative lisenser på skoleområdet, samt lønnsutgifter det ikke er dekning for i budsjettet. Det jobbes med å se hvilke lisenser som kan avsluttes og hvordan tilskuddsmidler på oppvekst og kultur kan være med å dekke inn merforbruket knyttet til lønn.

Skolesektoren forventer et samlet merforbruk på kr 13 millioner ved årets slutt. Samlet merforbruk på kr 10 millioner er knyttet til skoler og SFO og kr 3 millioner er knyttet tospråklig fagopplæring i voksenopplæring.

Det forventes et samlet merforbruk på kr 9 millioner ved årets slutt i barnehagesektoren. Av dette er merforbruket knyttet til kommunale barnehager på kr 1,5 millioner og skyldes barn som ikke ble fanget opp etter telledatoen 15.12 for barnehageår 22/23, samt økning i barnetall for nytt barnehageår 23/24. Samtidig er det en økning i antall vedtak/vedtakstimer i styrket barnehagetilbud fra 2022-2023, og det forventes et merforbruk på kr 4,5 millioner her ved årets slutt. I de private barnehagene forventes det et merforbruk på kr 3 millioner og avviket skyldes i stor grad økt tilskudd som følge av flere barn enn det som ble lagt til grunn ved beregning til HØP.

Det er vanskelig å si noe om prognosen ved årets slutt på barnevern, da det hele tiden er bevegelser i plasseringer, men det er flere barn i tiltak enn det er midler for i budsjettet og det kan se ut som at det vil bli et merforbruk på kr 2,6 millioner. Dette skyldes ikke nødvendigvis flere barn, men at tiltakene er

dyrere. Det jobbes tett mellom barnevern og økonomirådgiver for å følge opp store endringer i plasseringer.

De resterende områdene innenfor oppvekst og kultur forventer budsjettbalanse ved årets slutt.

Fagstab oppvekst

Fagstab oppvekst styrer mot budsjettbalanse ved årets slutt.

Regnskapet per april viser et merforbruk på kr 0,8 millioner. Merforbruket er i hovedsak knyttet til administrative lisenser på skoleområdet og det jobbes med å få en oversikt over hva som kan avsluttes. I tillegg er det et merforbruk knyttet til lønnsutgifter, hvor deler av merforbruket vil bli dekket av Ukraina-midler, samtidig som det pågår et arbeid for å se hvordan andre tilskuddsmidler i oppvekst og kultur kan være med å dekke inn merforbruket.

Kommunale skoler og SFO

Det forventes et samlet merforbruk på kr 10 millioner ved årets slutt i skoler og SFO. Basert på regnskapsmessige tall for april kan merforbruket være noe høyere enn 10 millioner ved årets slutt, dersom trenden fortsetter.

Regnskapet viser et samlet merforbruk på kr 7,3 millioner per april.

Den 9.mai ble sak «ny tildelingsmodell for skolene» lagt frem i formannskapet, jf. sak [33/2023](#). Det er blitt gjort et grundig arbeid hvor skolestab i tett samarbeid med PPT og økonomiavdeling har analysert og utarbeidet ny tildelingsmodeller for skoler. Modellen tar utgangspunkt i hva det koster å drifte en skole ved å studere alle elementer som inngår i skoledrift. Modellen tilsier at basert på full uttelling på alle faktorer må skolebudsjettet styrkes med kr 20 millioner på årsbasis. Disse midlene skal styrke forebygging, tilpasset opplæring og spesialundervisning. Dette er en stor satsing i skoleområdet og samtidig jobbes det med å snu trenden på lang sikt.

Kommunedirektøren vil legge frem sak i Utvalg for oppvekst og kultur den 8.juni 2023 som beskriver den faglige vurderingen av ny tildelingsmodell. I saken vil bli vektlagt hvordan ny tildelingsmodell vil faglig gi bedre incentiver til å vri ressurser til tilpasset opplæring/tidlig innsats fremfor økt behov for spesialundervisning.

Utvidelse av gratis SFO-tilbud (nasjonal ordning)

Fra og med høsten 2023 innføres også 12 timers gratis SFO i uken for 2. klassinger. Dette medfører en merkostnad på kr 2,5 millioner som halvårseffekt for kommunen og må ses opp mot rammeoverføringer fra staten.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 2,5 millioner til 12 timers gratis i SFO for 2.klassinger. Dette dekkes med økte rammetilskudd fra staten.

Voksenopplæring

Det forventes et merforbruk på kr 3 millioner ved årets slutt i voksenopplæring.

Før krigen i Ukraina inntraff ble det satt ned en arbeidsgruppe som utarbeidet en handlingsplan for å gjøre driften mest mulig effektiv. Nå viser det seg at situasjonsbildet har endret seg grunnet krigen i Ukraina, samt effekten etter korona. Merforbruket på kr 3 millioner for inneværende år kan variere avhengig av hvilke tiltak som fremdeles er gjennomførbare i mindre eller større grad. Det må tas en ny vurdering på hvilke tiltak som fortsatt er aktuelle for å redusere merforbruket.

Merforbruket skyldes i hovedsak økning i aktivitetsnivå knyttet til tospråklig fagopplæring, hvor en elev får gjennomsnittlig 2 uketimer. Per i dag har vi 140 elever som får dette tilbudet. Dette utgjør et behov på kr 3 millioner, tilsvarende 4 stillinger. I fjor ble det bevilget kr 5 millioner, men dette er ikke i samsvar med nivået vi er per i dag.

Barnehager i Sola kommune

Det forventes et samlet merforbruk på kr 9 millioner for barnehagesektoren, hvorav kr 4,5 millioner er knyttet til økte vedtak i styrket barnehagetilbud, kr 1,5 millioner på grunn av økning i antall barn i kommunale barnehager og kr 3 mill på grunn av økning i antall barn i private barnehager. Gitt at kr 4,5 millioner foreslått i 1.tertial blir bevilget, vil prognosen ved årets slutt tilsa et samlet merforbruk på kr 4,5 millioner i styrket barnehagetilbud.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 4,5 millioner for å dekke økning i barnetall i kommunale og private barnehager.

Kommunale barnehager

Det forventes et samlet merforbruk på kr 1,5 millioner ved årets slutt for kommunale barnehager.

Merforbruket skyldes i hovedsak at det er en barnehage som mangler lønnsmidler i budsjettet sitt for barnehageår 22/23. Mangel på midler skyldes at tildelingsmodellen er basert på barnetall i årsmelding per 15.12. Dersom barnehagene tar inn flere barn etter denne datoen, vil ikke budsjettet ta høyde for dette. Beregningen for barnehageår 22/23 viser at det utgjør kr 0,34 millioner for inneværende år.

Barnetall for barnehageår 23/24 viser en økning på 15 stk., hvor av 10 er små barn og 5 er store barn. Tallene er ganske stabile og beregningen viser at økningen utgjør 4,17 årsverk og tilsvarende kr 1,16 millioner for 2023.

Private barnehager

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 3 millioner knyttet til økning i antall barn i private barnehager ved årets slutt.

Regnskapet for april 2023 viser et merforbruk på kr 3,5 millioner og skyldes økt driftstilskudd til private barnehager grunnet høyere kapitaltilskudd og flere barn enn det som ble lagt til grunn ved beregningen til HØP. Flere av disse er bosatt i annen kommune og kan søkes refusjon for. Basert på barnetallene per

mai ser det ut til at kommunen har et inntekspotensiale på rundt kr 8 millioner i refusjon fra andre kommuner, utover det som allerede ligger i budsjettet.

Det er for tidlig å si noe konkret om kostnader knyttet til redusert foreldrebetaling, søskenmoderasjon og refusjoner til andre kommuner, men i grafen under er avviket i 2022 lagt til grunn for å gi en ca beregning.

(Beløp i 1000)	August 22	Mai 23	Differanse
Antall små barn	401	421	20
Antall store barn	725	724	-1
Totalt antall barn	1 126	1 145	19
Merutgifter/merinntekter			
Kostnad utover budsjett små barn	5 200		
Kostnad utover budsjett store barn	- 100		
Kostnad utover budsjett kapitaltilskudd	2 750		
Refusjon til andre kommuner	1 700		
Redusert foreldrebetaling	400		
Søskenmoderasjon	700		
Mulig ekstra pensjon	350		
Inntekspotensiale utover budsjett barn fra andre kommuner	-8 000		
Årsprognose	3 000		

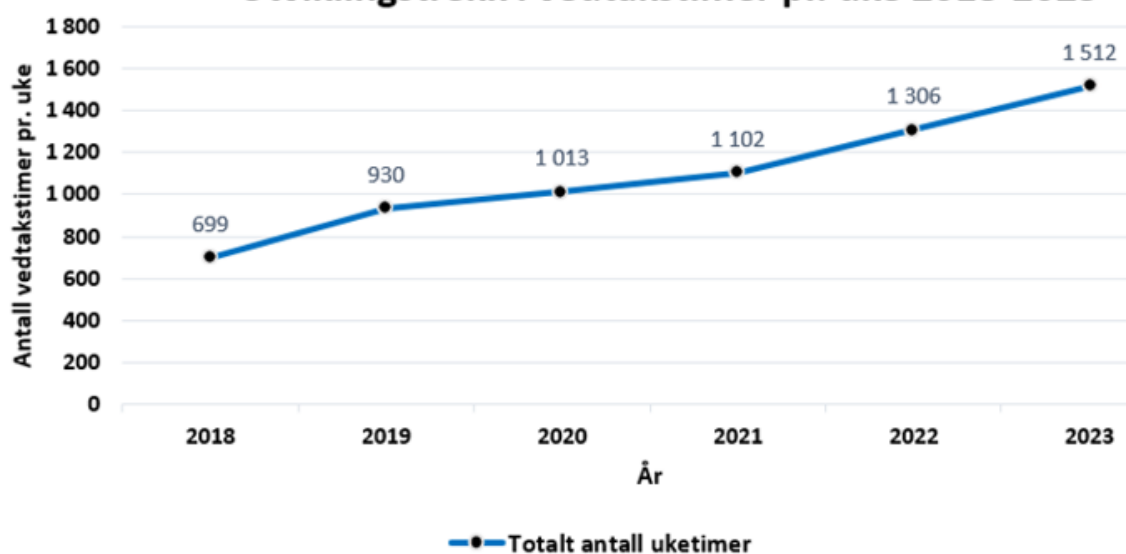
Senter for styrket barnehage tilbud

Det forventes et merforbruk på kr 4,5 millioner ved året for Styrket barnehage tilbud.

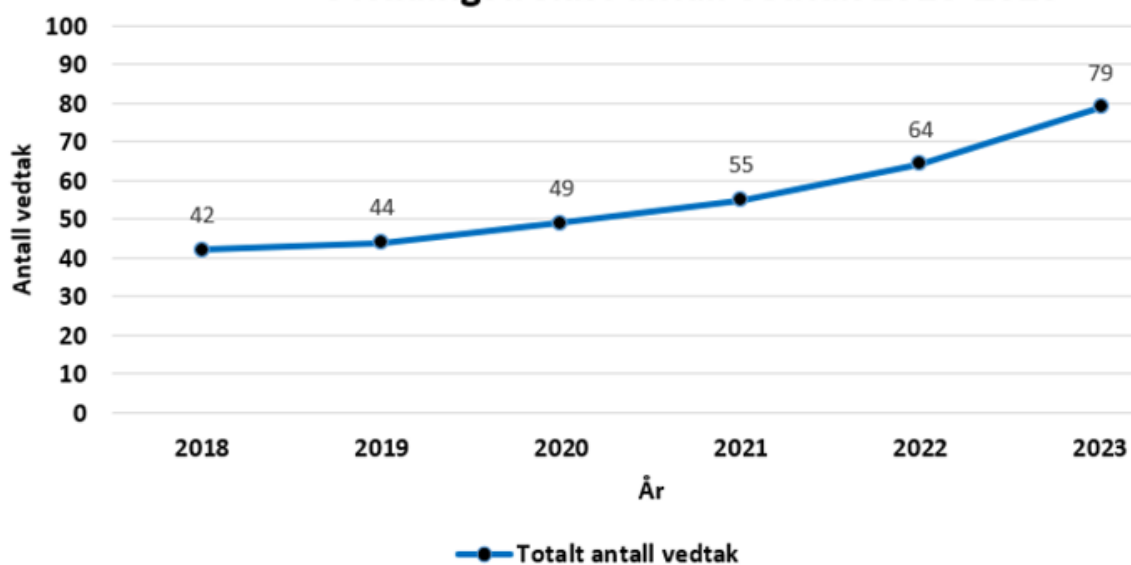
Regnskapet per mars viser et merforbruk på kr 1,3 millioner, hvorav kr 0,26 millioner er knyttet til Ukraina-situasjonen.

Antall vedtak og vedtakstimer har økt betydelig med henholdsvis 15 vedtak og 206 uketimer fra 2022 til 2023. Det er dermed behov for ekstra ressurser for å ivareta barn som har rett til spesialpedagogisk hjelp. Endringer i vedtak/vedtakstimer, som er nevnt over, er kontinuerlig i bevegelse og det kan derfor forekomme endringer utover året.

Utviklingstrekk i vedtakstimer pr. uke 2018-2023

Utviklingstrekk i antall vedtak 2018-2023

Sola PPT

Sola PPT forventer budsjettbalanse ved årets slutt.

Barnevern

Barnevern forventer et merforbruk på kr 2,6 millioner ved årsslutt.

Merforbruket skyldes ikke nødvendigvis flere barn, men at hvert barn i tiltak er betydelig dyrere. Med utgangspunkt i dagens plasseringer kan merforbruket bli opp mot kr 2,6 millioner ved årets slutt, men det presiseres at dette er usikre tall da det hele tiden er bevegelse i plasseringene.

Tabellen under viser en oversikt over avvikene på de ulike tjenestene innenfor barnevernet:

(Beløp i 1000)				
Tjeneste	Budsjett 2023	Prognose per april	Avvik prognose og årsbudsjett	Avvik i %
3552 Besøkshjem	764	716	48	
3556 Barnehage/SFO	80	33	47	
3558 Individuell økonomisk hjelp	340	17	323	
3559 Veilednings-/endringstiltak	1 790	2 538	-748	
3572 Besøkshjem (bv. utenfor fam.)	1 553	2 410	-857	
3576 Fosterhjem	21 033	19 123	1 910	
3578 Institusjonsopphold	4 899	7 846	-2 947	
3580 Barnehage/sfo (bv. utenfor fam.,)	200	314	-114	
3584 Økonomisk hjelp (bv. utenfor fam.)	150	64	86	
Administrasjon	22 155	22 500	-345	
Andre kommuner	1 300	1 300	0	
Totalt	54 264	56 861	-2 597	-4,8 %

Barn, ungdom og familietjenesten

Barn, ungdom og familietjenesten forventer budsjettbalanse ved årets slutt.

Kultur og fritid

Kultur og fritid styrer samlet mot budsjettbalanse ved årets slutt.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 120 000 til økt budsjett for 17.mai 2023.

Verbalvedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Ingen reduksjon i årsverk i barne, ungdom og familietjenesten	Ingen reduksjon i årsverk i barne, ungdom og familietjenesten.	Ferdig	
2 årsverk i kultur opprettholdes	2 årsverk i kultur opprettholdes. Disse skal sikre tilbudene til bibliotek, onsdagsklubben, fredagsklubben og 2 dager i uken med åpent i feelgood i Tananger. I tillegg skal stillingene administrere det kommende fritidskortet.	Ferdig	
Avtale med K46	Sola kommune går i dialog med Stavanger kommune for å se på muligheten for å gi samme tilbudene de fikk fra K46 i MO ung i Stavanger. Det vises her til blant annet «dropin-tilbudet»	Ferdig	Stavanger kommune har svart på Sola sin nye henvendelse (i brev av 19.4.2023). Stavanger kommune opprettholder sitt tilbud om vertskommunesamarbeide MO-ung, og med en kostnad for Sola på ca 2 mill kroner. Kostnad basert på innbyggertall i målgruppen for tilbudet. Det er m.a.o. det samme tilbudet som Sola kommune fikk høsten 2022. Sola kommune kan alternativt gjennomføre en anskaffelse på definerte tjenester med kravspesifikasjon. Stavanger kommune vil da vurdere om det er aktuelt å levere tjenester til Sola kommune. Kommunedirektøren vurderer ikke å gjennomføre noen anskaffelser på området nå.
Barnehage i nærmiljøet i Sola skolekrets	Det skal være et barnehage tilbud i nærmiljøet i Sola skolekrets	Ferdig	Både Sømme barnehage og Hammaren barnehage ligger i Sola skole sitt inntaksområde.
Dragefestivalen	Dragefestivalen er en tradisjonsrik familiefestival i Sola. Det er viktig at rammebetingelsene deres ikke blir redusert slik at den fortsatt kan være en festival av regional og nasjonal interesse. Det blir ingen reduksjon i støtten.	Ferdig	
Flatt innsparingstiltak	Det flate innsparingstiltaket på 2.3	Ferdig	

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	millioner i oppvekst og 2 millioner årlig opphører. Gode velferdstilbud for barn, unge og eldre skal prioriteres.		
Fritidskort	Det er svært viktig for barn å være en del av fellesskap og oppleve mestring og livsutfoldelse. Sola Kommune vil opprette en kommunal ordning med Fritidskort for alle barn i alderen 8-14 år. Fritidskortet gis til å dekke kontingent til barn for å gi like muligheter for å delta i ulike aktiviteter. Fritidskortet gis søknadsbasert og er på inntil 1000,- pr halvår pr. barn. Kommunedirektøren bes fremme en sak innen april 2023 om hvordan dette kan organiseres fra august 2023.	Iht. plan	Innføring av fritidskortet ble vedtatt i kommunestyret 11. mai 2023, sak 35/2023, og det jobbes nå videre med utgangspunkt i dette vedtaket.
Frivillighetens dag	Den frivillige innsatsen som innbyggerne i Sola står for er betydelig, og bør løftes og anerkjennes. Det bevilges kr. 75000 til en årlig markering av den internasjonale "Frivillighetens dag" som er 5. november."	Iht. plan	Frivillighetens dag er 5. desember, og oppgaven vil bli tildelt kulturrådgiver som tiltrer 1. september.
Generasjon M	Kommunedirektøren bes fremme en sak til 1.tertial 2023 hvordan man kan få realisert intensjonen i Generasjon M.	Ikke startet	Denne oppgaven har en ikke prioritert på grunn av redusert kapasitet i fagstab.
Ingen nedskjæringer i tilrettelagt fritid	Ingen nedskjæringer i tilrettelagt fritid.	Ferdig	
Læremidler for nye analoge og digitale læremidler	Læremidler er et prioriteringsområde for å sikre den gode Sola-skolen. Det settes av 2 millioner ekstra midler per år i perioden for nye analoge og digitale læremidler.	Iht. plan	
Makspris SFO	Makspris SFO. Hel plass i SFO skal ikke overstige hel plass i barnehage. Derfor innføres makspris på 3000 kroner per måned for hel plass. Dette gir en besparelse på ca 3500 per barn	Ferdig	
Midler til ungdomsrådet i Sola	150 000 ekstra midler til Ungdomsrådet i Sola. 50 000 brukes fritt av rådet til møter, kurs o.l. 100 000 disponeres til aktiviteter som for eksempel ungdomsfestival.	Ferdig	

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Samordningsråd for frivillige lag og foreninger	Det opprettes et samordningsråd for frivillige lag og foreninger i Sola Kommune, etter modell av Idrettsrådet. Kommunedirektøren kommer med en sak til Utvalg for Oppvekst om hvordan dette kan organiseres på enklest mulig måte.	Iht. plan	Det å utrede og etablere et kultur- og frivillighetsråd vil bli tildelt ny kulturrådgiver. Planen er formelt å få etablert rådet tidlig i 2024. Kommunedirektøren vil legge fram sak i Utvalg for oppvekst og kultur enten i siste møte i 2023, eller første møte i 2024.

Levekår

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Avvik prognose i kr	Avvik prognose i %		Forslag bud. endring
300-Fagstab levekår	14 669	14 867	-197	9 790	-2 200	-22,5 %	!	10 750
305-Institusjon	61 638	66 234	-4 595	170 003	-8 500	-5,0 %	!	5 500
306-Hjemmetjenester	27 460	30 667	-3 207	76 079	-7 500	-9,9 %	!	0
307-TKK (Tjeneste- og koordineringskontoret)	15 074	16 751	-1 677	45 721	0	0,0 %	✓	4 200
330-Enhet for mestring	62 012	65 168	-3 156	182 877	-6 000	-3,3 %	!	-4 000
341-NAV Sola (sosiale tjenester)	23 324	24 465	-1 141	70 390	-3 000	-4,3 %	!	0
351-Fysio-/ergoterapi	7 648	7 125	523	19 388	0	0,0 %	✓	0
Sum	211 826	225 277	-13 451	574 247	-27 200	-4,7 %	!	16 450

Kommentar til status økonomi

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 27,2 millioner ved årets slutt i levekår. Dette skyldes at man forventer et merforbruk ved fagstab levekår, enhet for mestring, institusjon, hjemmetjenester og NAV.

Det er et merforbruk i levekår på kr 13,5 millioner ved utgangen av april.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 2,2 millioner i fagstab levekår ved årets slutt, som følge av budsjetterte inntekter på salg av institusjonsplasser som ikke blir gjennomført.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 6 millioner enhet for mestring ved årets slutt. Dette er knyttet til høy bruk av innleie og overtid, som blant annet skyldes høyt fravær og lite tilgang på innleie av personal. Merforbruket vil øke over sommeren på grunn av behov for innleie av ferievikarer.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 8,5 millioner ved institusjon, relatert til åpning av 5. etasje ved Soltun. På grunn av budsjetterte innsparingstiltak i institusjon i er den økonomiske situasjonen sårbar. Bemanningssituasjonen er krevende og kostbar, og utfordringbildet fra 2022 fortsetter inn i 2023, med enda strammere budsjetter enn i 2022.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 7,5 millioner i hjemmetjenesten. Merforbruket i hjemmetjenesten er spesielt relatert til overtid og vikarbruk, som blant annet skyldes en krevende bemanningssituasjon, høyt antall utskrivningsklare pasienter og mer komplekse behov hos tjenestemottakerne.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 3 millioner ved NAV. Merforbruket er i hovedsak knyttet til midlertidig bolig, husleiebidrag og strømstøtte.

Fagstab levekår

Det forventes et merforbruk på kr 2,2 millioner i fagstab levekår ved årets slutt. Dette skyldes at det er budsjettert med inntekter fra salg av institusjonsplasser med kort oppsigelsestid, noe som ikke lar seg gjennomføre. Det forventes at fagstab levekår går i balanse hvis inntektskravet i budsjettet blir vedtatt fjernet.

De budsjetterte inntektene for refusjon for ressurskrevende tjenester ble betydelig oppjustert for HØP 2023. Ved effektivisering av tjenestene vil også refusjonene gå ned, og de budsjetterte inntektene vil være vanskelige å oppnå.

Rekruttering av tilstrekkelig helsepersonell til arbeid i helg er en utfordring for flere av virksomhetene i levekår. For å øke rekrutteringen, jobber kommunedirektøren med å utarbeide et forslag til økning av avtalefestede helgetillegg. Kommunedirektøren vil fortsette å arbeide med å videreutvikle detaljene i forslaget, og foreslår å bevilge en budsjettramme som det foreslåtte tiltaket kan utvikles innenfor.

Leger

Det forventes balanse ved årets slutt på ansvarsområdet for leger, men prognosen er usikker.

Ved utgangen av april er det et merforbruk på kr 0,6 millioner. Av dette er 0,2 millioner knyttet til beredskapsvakt for kommunelege, og merforbruket her kan øke utover året. Stavanger legevakt har meldt en prognose på et merforbruk på kr 1,06 millioner for Sola, i tillegg til økning på kr 700 000 for indirekte administrasjonskostnader, hvorav halvparten av dette belastes oss i 2023. Det er likevel for tidlig å vurdere om dette vil medføre et merforbruk for ansvarsområdet for leger ved årets slutt. Kommunedirektøren vil følge utviklingen og prognosene opp mot neste tertial.

I oktober vil det starte en sykehjemsoverlege for institusjonene.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 2,2 millioner for å reversere det opprinnelig planlagte salget av institusjonsplasser med kort oppsigelsestid.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 5 millioner for å redusere budsjetterte inntekter fra refusjon for ressurskrevende tjenester.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 550 000 for sykehjemsoverlege fra og med oktober.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 3 millioner i budsjettramme for å øke avtalefestede helgetillegg.

TKK

Det forventes balanse ved årets slutt ved TKK. Prognosen er svært usikker, spesielt på grunn av utviklingen av omfanget for private tjenester som ved nåværende tidspunkt er vanskelig å forutsi.

TKK har ved utgangen av april et merforbruk på kr 1,3 millioner. Merforbruket skyldes i stor grad kjøp av private tjenester, i tillegg til kostnader til omsorgslønn og hjemmeavlastning utover budsjett.

Nødboligene er omdisponert til enhet for mestring. TKK har derfor et inntektstap knyttet til disse boligene, noe som medfører et merforbruk på kr 400 000 hvis TKK ikke blir kompensert for inntektstapet.

Budsjettet for omsorgslønn og lønn og kompensasjon for hjemmeavlastere er lavere enn behovet tilsier. Kommunedirektøren vil følge opp utviklingen frem mot neste tertial.

Ledig stilling som systemansvarlig for Gericca er vedtatt økt fra 60 til 100 % fra og med mai. Økningen i stillingsprosent vil medføre en merkostnad for TKK på kr 0,2 millioner ut året.

Kjøp av private tjenester

Merforbruket skyldes blant annet kjøp av private miljøtjenester som skulle overføres til enhet for mestring i løpet av første halvår. Prosessen er forsinket til andre halvår, mens budsjettet ligger hos enhet for mestring. En teknisk budsjettendring fra enhet for mestring vil få dette i balanse hos TKK.

Det er budsjettet med kjøp av private institusjonsplasser som fortsatt ikke er iverksatt. Det foreslås å tilbakeføre kr 2,7 millioner av budsjettet som er tilknyttet første tertialperiode. Utviklingen for dette planlagte kjøpet har stor innvirkning på den økonomiske balansen i TKK, og medfører derfor stor usikkerhet for prognosen. Kommunedirektøren følger dette opp mot neste tertial.

Det er et videre merforbruk for kjøp av private miljøtjenester med budsjettammer som er lavere enn tjenestemottakernes behov tilsier. For kjøp av private miljøtjenester kan det i løpet av året bli et merforbruk på opptil kr 6 millioner (10 millioner brutto, eksl. refusjon for ressurskrevende tjenester), som følge av endrede behov. Prognosen er svært usikker, da behovene raskt kan endre seg.

For kjøp av BPA-tjenester er det ved utgangen av april et merforbruk på kr 0,7 millioner. Merforbruket i løpet av året kan bli opptil kr 1,7 millioner (2,2 millioner brutto, eksl. refusjon for ressurskrevende tjenester). Prognosen er usikker da den er avhengig av hvordan tjenestemottakernes behov utvikler seg.

Kommunedirektøren følger utviklingen i kjøp av private tjenester tett opp mot neste tertial.

Krigen i Ukraina

TKK har ved utgangen av april et merforbruk på kr 0,3 millioner knyttet til saksbehandler på boligkontoret som følge av Ukraina-situasjonen. Ved årets slutt tilsier prognosen et merforbruk på kr 0,8 millioner hvis denne stillingen bevarer ut året.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 600 000 til TKK for å kompensere for inntektstapet som følge av at nødboligene ikke lenger disponeres av TKK. Tiltaket finansieres av en foreslått reduksjon i enhet for mestring.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 3,6 millioner til TTK for å kompensere for at planlagt overføring fra private miljøtjenester til enhet for mestring er utsatt til andre halvår. Tiltaket finansieres av tilsvarende reduksjon i enhet for mestring.

Enhet for mestring

Det forventes merforbruk på kr 6 millioner i enhet for mestring ved årets slutt. Dette skyldes merforbruk i miljøtjenesten som følge av innleie ved fravær, og en ventet økning i merforbruk over sommeren grunnet behov for ferievikarer.

Enhet for mestring har ved utgangen av april et merforbruk på kr 3,4 millioner. Merforbruket er relatert til miljøtjenesten. Psykisk helsearbeid og rus er i balanse.

Merforbruket i miljøtjenesten er særlig stort ved transporttjenesten, barneboligen, avlastningsboligen, Åsenvegen 96 og Granneslia. Mobilt team og Øygaardstien drifter i balanse.

Merforbruket skyldes i stor grad innleie og overtid. I miljøtjenesten er innleiebudsjettet for hele 2023 allerede overskredet med kr 1,5 millioner.

I Åsenveien 96 er det månedlige merforbruket i mars og april halvert sammenlignet mot januar og februar. Bruk av overtid er særlig høy i Åsenveien 96, og 40 % av overtiden i miljøtjenesten har så langt i år vært i Åsenveien 96. Boligen har liten tilgang til vikarer pga høy stillingsprosent hos ansatte, noe som medfører overtid. Overtid og innleie utgjør 30 % av fastlønsbudsjettet i boligen.

Barneboligen jobber mot å ta imot en ny tjenestemottaker fra private tjenester i løpet av sommeren. Dette medfører en del ekstra innleie utover budsjett på grunn av behov for personal fra barnebolig i tjenestemottakerens nåværende bolig, og behov for ekstra personal i en overgangsfase. I barne- og avlastningsboligen er bruk av innleie og overtid på omkring 14 % av fastlønsbudsjettet.

Prognosen tilsier at transporttjenesten vil gå med kr 1 million i merforbruk ved årets slutt. Dette er kostnader til taxi-transport av tjenestemottakere til arbeid og aktivitetstilbud.

Det er iverksatt flere tiltak for å effektivisere driften i miljøtjenesten. Avdelingene jobber med å redusere bruken av innleie. Man kan for årets første fire måneder se at overtid og innleie er 27 % lavere enn for samme periode i fjor. Høyt sykefravær i flere av boligene medfører likevel en del innleie utover budsjett.

Tiltakene for effektivisering medfører en omstillingsprosess for de ansatte som er involvert. Det jobbes tett med å få tjenestemottakere over i andre boliger, for en mer hensiktsmessig sammensetning av beboere med ulike behov. Dette medfører behov for midlertidige og muligens etter hvert varige endringer i bemanningsplanen. Konsekvensen kan være merforbruk større enn prognosen tilsier, men det forventes at tiltakene vil redusere kostnadene på lengre sikt. Det er vanskelig å forutsi den økonomiske utviklingen i miljøtjenesten på nåværende tidspunkt. De ansatte i tjenestene er fleksible og fokuserer på å jobbe på nye måter, noe som er en viktig forutsetning for å lykkes med effektiviseringen på lang sikt.

Arbeidet med en finansieringsmodell pågår, og er viktig å få etablert slik at boligene får mer objektive kriterier å styre etter. Det skal også bidra til å belyse om budsjettrammen for virksomheten er tilstrekkelig. I dag har psykisk helse og rus en større budsjettramme utover stillingsbudsjettet enn det

miljøtjenesten har, noe som bidrar til et lavere merforbruk i psykisk helse og rus selv om det er stort fravær også i psykisk helse og rus. En finansieringsmodell skal bidra til å vurdere hva som er hensiktsmessige økonomiske rammer og fordelingen av denne mellom de ulike avdelingene.

Det ble i 2023 varslet nye brukere til enhet for mestring i 2023. Det er opprettet et midlertidig botilbud for noen av disse i Kleppvegen. Kleppvegen har frem til mai vært bemannet av vikarbyrå, og faste ansettelser pågår nå. Det vil likevel være et behov for vikarbyrå i en overgangsfase til alle ansatte er på plass, noe som kan medføre et merforbruk. Foreløpig tilsier prognosen balanse for Kleppvegen.

(Beløp i 1000)	Budsjett	Regnskap	Avvik	Prognose	Sykefravær	Kommentar
Miljøtjenesten						
Transporttjenesten	289	826	-536	950		Taxi og egenbetaling
Sande aktivitet og avlastning	3 283	3 465	-181	400	19 %	Innleie ved fravær, innkjøp av møbler, materiale og mat. Dekker kun minimumsbemanning. Økning i innleie siste måned
Ledelse/adm. pl./oms. i hjemmet	3 064	3 277	-212	0		Te, kaffe, kurs, leasing, telefon
Avlastningsboliger	5 031	5 466	-435	800	7 %	Innleie for sykdom og ferie. Ca 75 000 av merforbruk i Åsenhagen er TOP-relatert (begge boligene samlet). Innleie er ca 13 % av fastlønnsbudsjettet (eksl. TPO)
Barnebolig	5 080	5 347	-266	700	14 %	Innleie ca 15 % av fastlønnsbudsjett (eksl. TPO), skyldes ferie og sykefravær. Merforbruk redusert fra forrige periode pga inntekter fra SUS. Får mer krevende brukere, prognose hensyntar ikke dette.
Åsenvegen 96	5 590	6 533	-942	2 000	16 %	Innleie ca 30 % av fastlønnsbudsjett. 40 % av overtiden i miljøtjenesten er i

						Åsenvegen. Jobber med hva det trenger å leies inn på og nye oppgaveløsninger. Langtidsfravær medfører innleie. 33 % høyere innleie enn samme periode i fjor. Venter refusjon fra SUS
Mobilt team	5 042	5 052	-9	0	8 %	Leier kun inn nøkkelvakter ved fravær, aktiv jobbing med oppgaveløsning, oppstart av gruppetilbud, reduserer vedtak
Storevardvegen	5 671	6 139	-468	600	16 %	Balanse siste to måneder. Innleie 26 % av fastlønnsbudsjett. Høyere innleie enn samme periode i fjor. Ny grunnturnus.
Øygardstien	2 793	2 629	163	-250	6 %	Vakante stillinger, ledig bolig og kan gå med bemanning lavere enn budsjettet
Granneslia	4 117	4 479	-362	600	7 %	Innleie 16 % av fastlønnsbudsjett. Har en del vakans som medfører innleie
Grasstien	2 536	2 612	-76	200	14 %	Høyt fravær. Peker på krevende bruker, som krever rett kompetanse og derfor noe overtid
Psykisk helse og rus						
Kleppvegen	972	977	-5	0		Bemannet av vikarbyrå
Rask psykisk helsehjelp	1 706	1 859	-152	150	12 %	Merforbruk grunnet engasjement for delvis sykemeldt, og Assistert selvhjelp. Stor økning i henvendelser, men greier å ta det unna

Frisklivssentral	433	481	-47	50		Ansatt som går i større stilling for å bidra på RPH
Kuttervegen	1 540	1 596	-55	100	5 %	Overtid, sårbar tjeneste ved fravær
Ledelse/adm. pl./oms. i hjemmet	1 772	1 808	-35	0		
Åsenveien 116 / psykisk helseteam	5 169	5 211	-41		15 %	Økning i avslag på DPS som fører til flere henvendelser i kommunen. Brukertall har gått opp, men vedtakstimer ned fordi samtaletimene er kortet ned. Venter nye brukere som krever mye oppfølging. Favner ikke gruppen mellom 16 og 18, disse havner mellom to stoler for kommunale tilbud
ROP-team	7 715	7 393	321	-300	13 %	Mindreforbruk pga LAR-refusjoner

Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjetttrammen til enhet for mestring med kr 400 000, for å kompensere TKK for inntektstapet som følge av at enhet for mestring nå disponerer de tidligere nødboligene.

Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjetttrammen til enhet for mestring med kr 3,6 millioner for å kompensere TKK for at planlagt overføring fra private miljøtjenester til enhet for mestring er utsatt til andre halvår.

Institusjon

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 8,5 millioner ved årets slutt, før foreslåtte bevilgninger i denne saken.

Av dette har Soltun sykehjem et forventet merforbruk på kr 8,5 millioner i helårseffekt knyttet til åpning av 5 etg. for korttidspasienter, noe det ikke er budsjettet for.

Institusjon har ved utgangen av april et merforbruk på på kr 4,6 millioner. Merforbruket er størst ved Soltun sykehjem (kr 2,5 millioner) og TABO sykehjem (kr 1,2 millioner).

(Beløp i 1000)	Budsjett inkl. endring	Budsjett inkl. endring per april	Regnskap per april	Merforbruk per april	Prognose	Merforbruk % - budsjett
Administrasjon og Kjøkkentjeneste	26 401	9 394	9 869	-475	-3 000	0,0 %
Sola sjukeheim	63 683	23 119	23 516	-397	0	0,0 %
Soltun sykehjem	41 092	15 048	17 536	-2 488	-8 500	-20,7 %
TABO sykehjem	38 827	14 077	15 312	-1 234	0	0,0 %
Totalsum	170 003	61 638	66 234	-4 595	-5 500	-5,0 %

Det har vært et ekstraordinært behov for overtids- og vikar-bruk. Bruk av vikarbyrå har kostet institusjon kr 2,5 millioner ved utgangen av april. Sola sykehjem mangler lege og dette dekkes nå ved innleie av vikarlege som medfører merkostnad.

Det forventes høyere inntekter fra brukerbetaling som følge av at grunnbeløp-satsen øker fra 1. mai, tillegg vil omstrukturering medføre økt belegg på langtidsplasser ved TABO som også gir økte inntekter.

Det er virksomhetens behov for innleide vikarer og kostnader til brukere med omfattende tjenestebehov og utskrivningsklare pasienter som i hovedsak driver merforbruket. Institusjon står i krevende situasjon med flere pasienter og omfattende tjenestebehov, samtidig som bemanningssituasjonen er presset av rekrutteringsutfordringer og mye sykefravær. Gitt den krevende situasjonen Institusjon fortsatt står i er det forventet merkostnader i første halvår, men at omstilling for å sikre langsiktig bærekraftig drift og økonomi vil redusere kostnadene siste halvåret.

Fra mai omorganiseres demensavdelingen ved TABO til somatisk avdeling slik at pasienter med skjermingsbehov kan flyttes hit. Dette vil fristille flere plasser for utskrivningsklare pasienter fra SUS.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 8,5 millioner til åpning av 5. etasje ved Soltun.

Kommunedirektøren foreslår å øke forventet brukerbetaling i budsjettet med kr 3 millioner som følge av endret grunnbeløp i folketrygden.

Hjemmetjenester

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 7,5 millioner ved årets slutt. Hjemmetjenester har ved utgangen av april et merforbruk på kr 3,2 millioner.

Merforbruket er størst ved Hjemmetjenester sør (kr 1,4 millioner) og Administrasjon hjemmetjenester (kr 0,9 millioner).

(Beløp i 1000)	Budsjett inkl. endring	Budsjett inkl. endring per april	Regnskap per april	Merforbruk per april	Prognose	Merforbruk % - budsjett
Admin, Natt og Støttefunksjoner i hjemmet	17 277	6 150	7 037	-887	-2 000	-11,6 %
Hjemmetjenesten Tananger	18 982	6 865	7 375	-510	-1 000	-5,3 %
Hjemmetjenester Nord	20 166	7 286	7 742	-456	-500	-2,5 %
Hjemmetjenester Sør	19 654	7 160	8 514	-1 354	-4 000	-20,4 %
Totalsum	76 079	27 460	30 668	-3 207	-7 500	-9,9 %

Merforbruket skyldes hovedsakelig økning i vedtakstimer og følgelig høy bruk av overtid og vikarer (kr 2,2 millioner). Dette som følge av en krevende bemanningssituasjon og flere brukere med omfattende tjenestebehov, spesielt i Hjemmetjenester sør og Tananger. God disponering av bemanning ved sykefravær har også medvirket til å begrense vikarbruken.

Utfordringen med å rekruttere helgestillinger vedvarer og fortsatt er det flere ledige helgestillinger. Disse stillingene må dekkes inn av vikarer og ikke tilkaller-vikarer uten fagutdanning og kontinuitet. Dette har medført merkostnad til ekstra helgevakter og overtid. Det ventes økt tjenestebehov, spesielt for område sør og Tananger, og det vil derfor være behov for å øke grunnbemanningen.

For Hjemmetjenester nord forventes det merforbruk fremover grunnet nyopprettet nattevaktsteam.

Merforbruket i administrasjon er i stor grad knyttet til økt etterspørsel og vedlikehold av trygghetsalarmer og e-låser, samt utskiftning av- og flere -tjenestebiler.

Hjemmetjenesten fokuserer fremover på rekruttering, utvikling av turnuser, heltidsarbeid og bruk av langhelger i turnus. Dette er langsiktig arbeid som skal gi gevinster over tid.

NAV Sola (Sosiale tjenester)

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 3 millioner ved årets slutt.

NAV har ved utgangen av april et samlet merforbruk på kr 1,1 millioner, av dette utgjør Ukraina-prosjektet et mindreforbruk på kr 1,6 millioner.

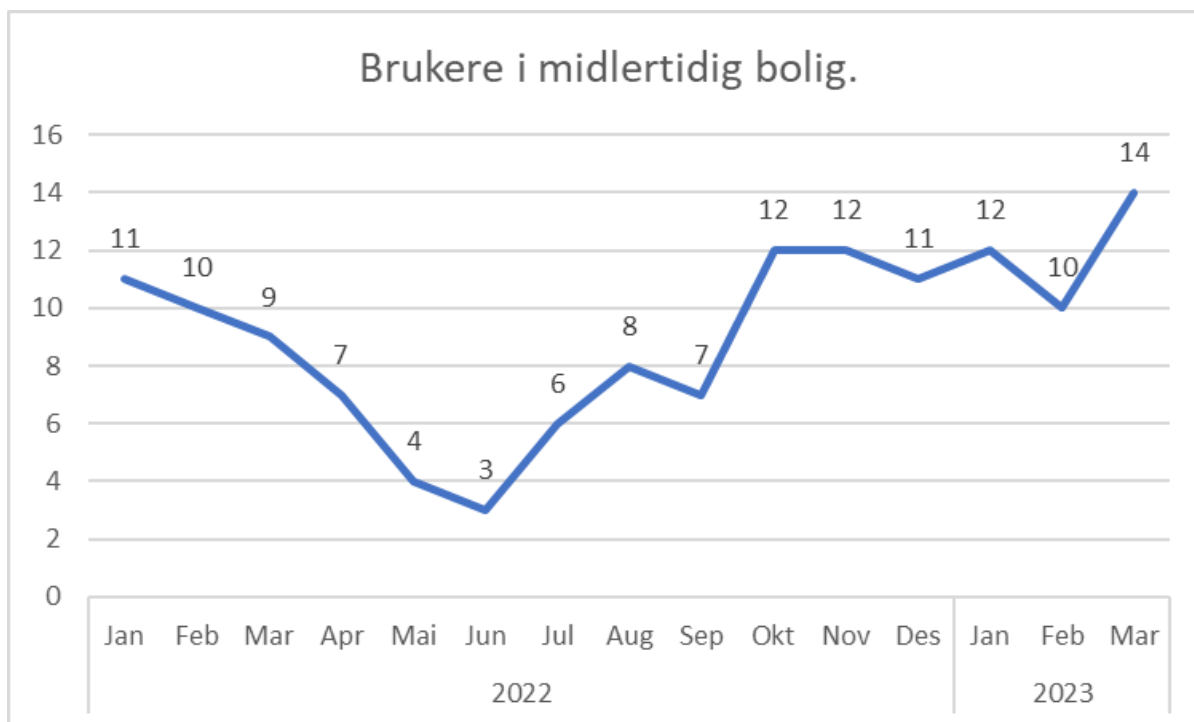
Merforbruket skyldes i hovedsak kostnader til Husleiebidrag/bostøtte (kr 1,1 millioner), private pensjonatplasser (kr 1 million), stønad for dekning av strømutfgifter (kr 0,6 millioner) og arbeidsplasser

vernede bedrifter (kr 0,3 millioner). Merforbruket kan bli større grunnet den krevende boligsituasjonen. Det er viktig å pusse opp tilgjengelige boliger i kommunen, jamfør tiltak foreslått under Eiendom.

(Beløp i 1000)	Budsjett inkl. endring	Budsjett inkl. endring per april	Regnskap per april	Merforbruk per april	Prognose	Merforbruk % - budsjett
Integrering flyktninger og Sosialhjelp flyktninger (0-5 år)	27 474	9 017	9 808	-791	-1 000	-3,6 %
Kvalifiseringsprogrammet og Yrkesvalgshemmede	8 960	3 386	4 028	-642	-1 000	-11,2 %
Ledelse/adm. sos. rådg. og veiledning	2 180	625	461	165	0	0,0 %
Sosiale tjenester og Sosialhjelp	31 776	10 296	10 168	128	-1 000	-3,1 %
Totalsum	70 390	23 324	24 464	-1 140	-3 000	-4,3 %

Det er et merforbruk på kvalifiseringsstønad og introduksjonsstønad. At utgiftene til kvalifiseringsstønad øker er en ønsket utvikling da det er et satsningsområde innenfor de lovpålagte tjenestene. På sikt skal økte utgifter til kvalifiseringsstønad reflekteres i reduserte utgifter til sosialhjelp.

Det har vært høye utgifter til beboere på midlertidig bolig. Kjøp av døgnplass er en forventet betydelig kostnad fremover grunnet boligmangel. De største utgiftene knyttes til familier og personer med rus/lav boevne. Vi ser en manglende boligkapasitet til denne gruppen er en utfordring også i enhet for mestring.

Ukraina-krisen

Det ble i 2022 bosatt 119 flyktninger som følge av krigen i Ukraina, og i 2023 er det forventet å bosette 120 flyktninger. Hittil i år er det bosatt 40 flyktninger, og av disse 30 ukrainske flyktninger. Bosettingen har ført til behov for økt kapasitet i NAV, og økt sosialstønad for flyktninger. Per april er det imidlertid et mindreforbruk på til sammen kr 1,6 millioner. Mindreforbruket er først og fremst knyttet til introduksjonsstønad for Ukrainske flyktninger (kr -2,2 millioner) og et merforbruk på Husleiebidrag/bostøtte (kr 0,8 millioner).

Kostnader til bosetting av 120 Ukrainske flyktninger i 2023 er estimert til 16,4 millioner, for introduksjonsstønad, livsopphold, bolig, strøm, og tolketjenester. Det er knyttet stor usikkerhet til estimatet i forhold til bosettings-takt, kommunedirektøren vil derfor komme tilbake til dette i 2. tertial når vi har bedre tallgrunnlag.

Fysio-/ergoterapi

Det forventes budsjettbalanse ved årets slutt.

Fysio-/ergoterapi har ved utgangen av mars et mindreforbruk på kr -0,5 millioner som skyldes vakans.

(Beløp i 1000)	Budsjett inkl. endring	Budsjett inkl. endring per april	Regnskap per april	Merforbruk per april	Prognose	Merforbruk % - budsjett
Ergoterapitjeneste	4 188	1 526	1 262	264	-	0,0 %

Fysioterapitjeneste	9 372	3 998	3 713	286	-	0,0 %
Hverdagsrehabilitering	3 880	1 415	1 436	-21	-	0,0 %
Tekniske hjemmetjenester	1 948	709	714	-5	-	0,0 %
Totalsum	19 388	7 648	7 125	523	-	0,0 %

Verbalvedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Flatt innsparingstiltak	Det flate innsparingstiltaket på 2.3 millioner i oppvekst og 2 millioner årlig opphører. Gode velferdstilbud for barn, unge og eldre skal prioriteres.	Ferdig	
Generasjon M	Kommunedirektøren bes fremme en sak til 1.tertial 2023 hvordan man kan få realisert intensjonen i Generasjon M.	Ikke startet	
Ingen reduksjon i ROP-Teamet	Ingen reduksjon i ROP-Teamet.	Ferdig	Tjenestetilbudet fortsetter som før.
Matombringning	Matombringning er et viktig tilbud for de av våre innbyggere som trenger det. Matombringning fortsetter med en pris på 85,-kr per dag.	Ferdig	Mat-ombringning fortsetter som før, med pris på 85 kr. Endringen ble gjennomført jan. 2023
Omsorgsboliger med personalbase	Det er behov for omsorgsboliger med personalbase i Sola Kommune og en viktig del av sentrumsutviklingen. Oppstarten framskynde og det settes av midler i 2023 til rivning av eiendommen på «gamle Soltun tomten» som er tiltenkt formålet, samt prosjekteringsmidler. Vi ber kommunedirektøren intensivere arbeidet og se på muligheter for ulike modeller og ulike typer samarbeid (OPS) med både offentlige formål, næringslivet og ideelle organisasjoner.	Forsinket	Saken er utsatt grunnet behov for juridiske avklaringer.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Praktisk bistand hjemmetjenesten	Hjemmetjenesten sitt tilbud om praktisk bistand, særskilt i helgene, er avgjørende for at mange kan bo lenger hjemme. Omfanget skal ikke reduseres.	Ferdig	Tjenestetilbudet fortsetter som før.
Utleie av institusjonsplasser	Våre innbyggere skal få en sykehjemsplass når de trenger det. Utleie av institusjonsplasser skal ikke hindre dette. Ved ledig kapasitet kan kommunedirektøren leie ut plassene med kort varighet, der oppsigelsestiden er 3 mnd	Iht. plan	Prosesen med mulig salg av langtidsplasser er avsluttet. Det har så langt i år ikke vært aktuelt å selge korttidsplasser.
VI VIL	Vi vil ble etablert i 2018 av noen ildsjeler i Sola. Det er et nettverk hvor mennesker med en eller annen form for «usynlige sykdommer» kan føle tilhørighet og utveksle erfaringer. De har etter hvert fått til en rekke aktiviteter og kurs. Vi vil fortelle dem at de er blitt sett og gi dem en påskjønnelse på 25 000 kroner som støtte for deres arbeid.	Ferdig	Beløpet er utbetalt.
Vikarer erstattes med faste, hele stillinger i hjemmetjenesten	Det økte tilskuddet til vikarer innen hjemmetjenesten erstattes med faste, hele stillinger.	Ferdig	Tiltaket er gjennomført.

Samfunnsutvikling

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Avvik prognose i kr	Avvik prognose i %	Forslag bud. endring
400-Fagstab samfunnsutvikling	3 239	3 070	169	11 716	0	0,0 %	0
401-Eiendom	46 633	42 186	4 447	147 393	5 000	3,4 %	0
411-Kommunalteknikk	-25 648	-26 202	553	16 963	0	0,0 %	0
421-Areal	6 694	6 038	656	14 300	0	0,0 %	0
Sum	30 918	25 092	5 826	190 372	5 000	2,6 %	0

Kommentar til status økonomi

Årsprognosen for området samfunnsutvikling er et mindreforbruk på kr 5 millioner, basert på regnskap per 30. april. Dette skyldes hovedsakelig lavere strømpriser enn forventet, som igjen fører til at strømkostnaden for kommunens eiendommer er lavere enn budsjettert. Det er fremdeles stor usikkerhet rundt strømprisen så kommunedirektøren foreslår å ikke gjøre budsjettjustering for strømbudsjettet før i 2. tertial om det fremdeles er nødvendig da.

Totalt for årets 3 første måneder har kommunen et strømforbruk på 8,1 millioner kWh for alle bygg og anlegg, og kostnaden for dette er estimert til kr 12,4 millioner. Dette gir en pris per kWh på omtrent kr 1,5 inkludert effektledd og nettleie, som er mye lavere enn den budsjetterte strømprisen på kr 2. I tillegg endte det totale strømforbruket i 2022 på 26,3 millioner kWh som er lavere enn det estimerte forbruket på 29 millioner kWh. En stor del av dette skyldes en meget effektiv ENØK filosofi som er utført først på Tananger ungdomsskole. Her er elektrokjel supplert med varmepumper.

I 2023 budsjetteres det nå med et strømforbruk på 26 millioner kWh, som er 3 millioner kWh lavere enn det som er budsjettert i HØP23-26. Tabellen under viser forbruket og tilhørende kostnad for årets tre første måneder. Som tabellen viser så ligger prisen inkludert effektledd og nettleie godt under den budsjetterte prisen på kr 2.

	Januar	Februar	Mars	April-desember
Forbruk*	2 888 000	2 405 000	2 790 000	18 000 000
Pris inkl effektledd og nettleie	1,71	1,49	1,40**	2
Kostnad	4 926 000	3 572 000	3 906 000**	36 000 000
Budsjett ved kr 2	5 777 000	4 810 000	5 580 000	42 077 000
Avvik	851 000	1 238 000	1 674 000	6 077 000

*Inkl fjernvarme og naturgass for alle områder, også VAR

**Estimert da flere faktura kom i mai

Fagstab samfunnsutvikling

Forventer balanse ved årsslutt.

Eiendom

Det har vært en svært høy prisstigning i markedet på tjenester og varer, spesielt renholdsholdprodukter som har mer enn doblet seg i pris i tillegg til at forbruket har økt etter korona.

Seksjonen har satt igang en del av det planlagte vedlikeholdet. I 2023 er noen prosjekter tilført egne investeringsmidler og rapporteres der. Det er usikkerhet rundt forhåndsinnhentede prisestimat på vedlikeholdsarbeid.

Byggdrift bistår Levekår med oppussing av boligkomplekset i Åsenvegen 96 og 116, og Åsenhagen 92 som en del av omstillingsprosjektet til Enhet for mestring. Det er mange uklårheter i dette arbeidet så byggdrift har enda ikke kostnadsestimert arbeidet i Åsenvegen 116 og Åsenhagen 92. Omfanget i Åsenvegen 96 er nå kjent og arbeidet er her startet. Kostnader for dette vil føres i investeringsregnskapet da det er omfattende rehabilitering, oppgradering av velferdsteknologi og

endring av brukergruppe. Kostnader i forbindelse med oppussing og vanlig vedlikehold vil bli en del av omstillingsprosjektet til Levekår, og føres på prosjektnummer 14057.

Brukerrelatert hærverk:

Brukerrelatert hærverk føres på prosjekt 14059 og det er per april påløpt kr 106 000. I løpet av mars og april har det vært to hendelser i kommunale utleieboliger med stort brukerrelatert hærverk. Dette er ikke taksert, men foreløpig estimat tilsier minst kr 750 000. Det vil bli sendt krav til beboerne, men det vil være svært vanskelig å få dekket disse kostnadene.

Nedenfor er det gitt et detaljert budsjett over forventede inntekter og kostnader for parkeringsvirksomheten i 2023.

Parkeringsanlegg

Hva	Beløp
Privatparkering	-160 000
HYRE biler	-160 000
El-billading	-30 000
Faste kostnader Stavanger parkering	390 000
Strømkostnader (estimert)	200 000
Diverse kostnader	60 000
Netto kostnad	300 000

Gateparkering

Hva	Beløp
Parkeringsgebyr og kontrollsanksjoner	-50 000
Parkeringsvakter på patrulje (ikke medtatt evt klagebehandling)	60 000
Tilnærmet balanse mellom inntekter og kostnader	

Kommunedirektøren foreslår å budsjettere med kr 1 million i økte leieinntekter. Disse midlene foreslås benyttet til oppussing av kommunale boliger.

Kommunalteknikk

Det forventes budsjettbalanse for selvkosttjenestene ved årets slutt etter bruk/avsetning til fond.

Det forventes budsjettbalanse ved årsslutt for kommunale veier såfremt budsjett for siste del av vintervedlikehold holdes (brøyting, strøing og feiing).

Det har vært høyere kostnader enn forventet knyttet til første del av vintervedlikeholdet. Det er foreløpig usikkerhet i forhold til størrelsen, da slutfaktura ikke er mottatt for feiing som ble ferdigstilt til 17. mai. Totalt merforbruk er i hovedtrekk relatert til feiing av strøsand på kommunale veier og kommunale områder (skoler og barnehager mm.).

Videre er det et økte kostnader i forhold til driftsavtale med Lyse Lux. Det er ikke avsatt nok budsjettmidler i forhold til økningen fra Lyse for drift av veilysnettet i henhold til driftsavtalen. Økningen skyldes meget høy prisstigning på elektriske komponenter.

Areal

Areal forventer budsjettbalanse på de skattefinansierte tjenestene, men det er en fare for at man ikke klarer å hente inn tilstrekkelig med gebyrinntekter på arealplan og oppmåling for å gå i balanse. Det er vanskelig å lage et estimat på nåværende tidspunkt da man ikke vet hvilke saker som kommer.

Verbalvedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Dyrebeskyttelsen nord-Jæren	Dyrebeskyttelsen nord Jæren gis et årlig beløp på 25 000 kroner. Dyrebeskyttelsen gjør en god jobb i Sola, blant annet ved å hente inn husløse katter, kaniner og hunder. Denne jobben vil vi anerkjenne.	Iht. plan	
Fjellhallen Storevarden	Fjellhallen Storevarden. Akustikken i hallen er svært dårlig og har vært det fra starten av. Det bestilles en rapport for å kartlegge situasjonen og sette i gang avbøtende tiltak	Iht. plan	Venter på tilbakemelding fra leverandør.
Fremskynde ENØK-tiltak i Sørnes kirke	ENØK-tiltak i Sørnes kirke (kr.300.000) fremskyndes fra år 2024 til år 2023.	Iht. plan	Prosjektet er igangsatt i regi av kirken. Dialog mellom eiendom og kirken.
Gang og sykkelsti ved Kjelsberg ring	Gang og sykkelsti ved Kjelsberg ring utbedres.	Ferdig	
Ivaretagelse av jordvern ved regulering av veianlegg	For å ivareta jordvern skal det ved regulering av veianlegg tilstrebes at fotavtrykket på veianlegget blir så lite som mulig.	Iht. plan	Dette ligger i føringene når nye reguleringer planlegges.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Jåsund skole	Jåsund skole trengs! Kommunedirektøren bes umiddelbart sette i gang prosjektering av ny skole med flerbrukshall. Skolen skal stå klar senest høsten 2026.	Iht. plan	Tidligfase av prosjekter er igangsatt. Vurdering av entreprisreform.
Klima og miljøfond	Av den årlige summen på 2 millioner til klima og miljøfond, skal 1 million årlig gå til innhenting av plast.	Ikke startet	Plastinnsamling er en del av selvkostområdet renovasjon, og dette kan ikke skattefinansieres. Derfor er ikke dette mulig å gjennomføre.
Klima og miljøfond	Av den årlige summen på 2 millioner til klima og miljøfond, skal 1 million årlig gå til innhenting av plast.	Ikke startet	
Medlemsskap i Ryfylke friluftsråd	Medlemskapet i Ryfylke friluftsråd opprettholdes.	Ferdig	
Ny hall ved Flymuseet	2 mil til ny hall ved flymuseet. Det forutsettes at resterende beløp skaffes via sponsorer.	Iht. plan	
Pumptrack	Det settes av 800 000 til ny Pumptrack som kommunens andel av 3 delings modellen	Iht. plan	Prosesen er igang mellom vel-lag og kommunen.
Relokalisering av skatepark ved Stangeland senteret og BMX banen ved Soma leiren	Kommunedirektøren bes fremme en helhetlig sak som omhandler relokalisering av skatepark ved Stangeland senteret og BMX banen ved Soma leiren. Dette skal gjøres i forståelse og samarbeid med klubben. Intensjonen er å samlokalisere ved grønt drag ved Joa som bidrar til bedre lokalisering i forhold til bruk og kollektiv. Frigivelse av areal på Soma til næringsvirksomhet.	Iht. plan	Forslag til relokalisering av skatepark fra Stangelandsenteret til området mellom Sande skole og kulturhuset. Prosessen er igangsatt. Relokalisering av BMX banen er også igangsatt med dialogmøter med brukere. Forslag til bane er tegnet inn på Joa, og er nå igang med kostnadsberegning av flyttingen.
Renovere løpebanen ved Tananger stadion	Kommunedirektøren bes ved 1. tertial fremme en sak som belyser hvilke tiltak og kostnadsramme det er ved renovere løpebanen ved Tananger stadion.	Forsinket	Har vurdert å endre til tartandekke, men dette innebærer en veldig høy kostnad. Vil komme en sak senest til 2. tertial.
Svømme- og varmtvannstilbud i Sola	Varmtvannsbassenget i helsehuset holdes åpent frem til ny svømmehall står klar. Opprinnelig tidsplan for ny hall opprettholdes. Gammel svømmehall rives sommeren 2023 og bygging av ny hall starter. Planlagt ferdig i 2025. Det fremmes ny sak og jobbes med kontrakts form for å	Iht. plan	

Oppdrag	Beskrivelse	Status Beskrivelse status
	optimalisere prosjekt og prising med snarlig realisering	
Tilknytningstilskudd til idrettslag	Tilknytningstilskudd til idrettslag fortsetter.	Iht. plan
Tilskudd lag og foreninger	Ingen frivillige lag/foreninger skal tape på ny tilskuddsmodell. Idretten kompenseres derfor med 150 000,- for at øvrige lag/foreninger ikke skal tape på ny ordning.	Ferdig Innarbeidet i budsjett
Turvei Hafrsfjord	Turvei Hafrsfjord utvikles med et nytt strekk i perioden 2024-25.	Iht. plan

Felles utgifter og inntekter

Kommentar til status økonomi

Skatt og rammetilskudd

Skatt

Akkumulert skatteinngang per 30.04.2023 er på kr 394,2 millioner. Inngangen så langt utgjør en vekst på 2,8 prosent i forhold til samme tid i fjor og er 8,2 millioner kroner høyere enn budsjettet. Vedtatt budsjett for skatteinngangen i Handlings- og økonomiplan 2023-2026 innebærer en skattevekst på – (minus) 7 prosent i forhold til reell, endelig inngang i 2022. På landsbasis er vedtatt budsjettet inngang på – (minus) 9,2 prosent for 2022. Per april 2023 er vekst på landbasis på 3 %.

I RNB 2023 har regjeringen økt skatteanalog på landsbasis og dermed er budsjettet skattevekst på landsbasis økt fra - (minus) 9,2 % til - (minus) 7,4 %. Dette som følge av at lønns- og prisvekst blir høyere enn lagt til grunn i vedtatt statsbudsjettet. Kommunal deflater er i RNB 2023 justeres opp fra 3,7 % til 5,2 %.

Negativ budsjettet vekst i skatteinngangen har sammenheng med ekstra skatteinntekter i 2022 som følge av økt utbytte-beskatning og endringer i regelverk. Disse inntektene videreføres ikke til 2023. Derfor er det budsjettet med negativ vekst både for landet og Sola kommune. For år 2022 var Sola kommune sine skatteinntekter på 120 % av landsgjennomsnittet. Det er budsjettet med en skatteinngang i underkant av 121 % av landsgjennomsnittet i 2023 som nå etter oppjusteringen av skatteanslaget på landbasis blir budsjettet vekst på ca 119 %. Per april 2023 ligger vi på 123 % av landsgjennomsnittet.

For år 2023 er skattøren økt med 0,4 prosentpoeng for alle kommunene, fra 10,95 prosent til 11,15 prosent. Skatteinntektene fordeles mellom stat, fylke og kommune. Økningen i skattøren betyr at kommunene, samlet sett, vil beholde litt større andel av skatteinntektene enn det var tilfellet i 2022.

En nærmere analyse av kommunens tall viser at akkumulert vekst i forskuddstrekk (hovedtyngde i skatteinngangen) er på 1,9 % mens forskuddsskatt har en vekst på 13,6 % (betales av selvstendige næringsdrivende). Restskatt så langt i år er lavere enn i fjor. Trenden er det samme på landsbasis, og skatteetaten opplyser i sine analyser at nivå på forskuddsskatt vil også gå ned da det er ar mange som er justert ned sitt skattekort.

Foreløpige fordelingstall for 2023 er lest inn i skatteregnskapet og for Sola sin del er foreløpige fordelingstall for 2023 satt på 30,23 % og disse er økt fra foreløpige tall for 2022 som var på 30,07 %. I tillegg er endelige korrigeringsstall for inntekstår 2020 lest inn i skatteregnskap, noe som ga effekt på 1,3 millioner i positiv retning.

I 2022 har det vært store engangs effekter i mai og november som følge av endringer i regler til utbyttebeskatning som resulterte i at flere enten betalte restskatt eller tilleggsskatt. I tillegg ga både marginoppgjør og korrigerede fordelingstall store positive effekter i november i 2022. Det forventes ikke at disse effekter vises igjen i mai og november 2023, tvert imot forventes ingen eller lav effekt av disse oppgjørene. Skatteetaten er beregnet foreløpige effekter av utsendte skattemeldinger som viser en stor vekst i skatt til gode, og en betydelig reduksjon i restskatter sett mot fjoråret. Dette er riktig nok prognosene for landet, sett under ett, men det er rimelig å anta at slike effekter kan også forventes for skattytere i Sola kommune. En sentral faktor her er at det var mange renteøkninger i løpet av 2022 og disse var ikke fullt hensyntatt ved utskrivning av skattekortene for 2022, og har medført at fradragene er større enn forventet. Effekter av alt dette vil først vises i mai måned og senere på høsten.

Samtidig som skrevet ovenfor har regjeringen i RNB 2023 økt skatteanslaget på landsbasis som følge av at lønnsvekst ble en god del høyere enn lagt til grunn i statsbudsjettet. **Derfor ed det rimelig å anta at skatteinngangen for Sola kommune blir også høyere enn budsjettet i 2023. Kommunedirektøren vil følge utvikling og komme tilbake til det i 2. tertial.**

Tabellen under viser status i Sola per 30.04.23:

Skatt (Beløp i 1000)	
Regnskap per 30.04.23	394 211
Periodisert budsjett pr 30.04.23	386 000
Merinntekt	8 211
Vekst fra 2022	2,8 %
Vekst på landsbasis	3 %
Prosent av landsgjennomsnitt	123 %

Utvikling i skatteinngangen for Sola og nabokommuner

Kommune	Skattevekst januar-april 2022 – 2023
Sandnes	• 0,4 %
Stavanger	5,3 %
Sola	2,8 %
Klepp	2,7 %
Randaberg	5,3 %

Rammetilskudd

I forbindelse med behandling av statsbudsjettet 2023 i desember 2022 vedtok Stortinget at det skal innføres gratis SFO på 2. trinn med inntil 12 timer per uke fom august 2023. Rammetilskuddet er styrket med det og Sola sin andel er på kr 4,1 millioner.

I tillegg foreslår regjeringen i RNB 2023 å øke rammetilskuddet til kommunene med 2,1 mrd kr på landsbasis som følge av at anslag for lønns- og prisvekst er økt fra 3,7 % til 5,2 %. I tillegg får kommunene en liten kompensasjon knyttet til oppfriskningsdose for innbyggere over 75 år. Videre økes rammetilskuddet som følge av at kompensasjon for makspris barnehage, som allerede er bevilget i vedtatt statsbudsjettet, ikke er tilstrekkelig pga høy prisvekst. Sola sin andel av alle disse økningene er på kr 11,5 millioner.

Kommunedirektøren foreslår å øke rammetilskuddet med tilsammen kr 15,6 millioner i 2023.

Arbeidsledighet

Ved utgangen av april 2023 er arbeidsledighet på 1,4 prosent i Sola og 1,7 prosent i Rogaland (helt ledige –tall fra NAV). Arbeidsledigheten på landsbasis er på 1,8 prosent, mens Stavanger og Sandnes har en ledighet på henholdsvis 1,8 prosent og 2 prosent. At arbeidsledigheten er lav er et godt tegn for økonomien, men arbeidsmarkedet er stramt og det er utfordringer med rekrutteringer i alle grupper.

Sentrale utgifter og inntekter

Avdrag

I vedtatt budsjett 2023 er minimumsavdrag etter kommuneloven budsjettert med kr 70,8 millioner, i tillegg er det budsjettert med kr 46,7 millioner til avdrag utover minimumsavdrag. Foreløpig beregnet reelt minimums avdrag og avdrag finansiell lesing for 2023 utgjør 68,1 millioner kroner, noe som er lavere enn opprinnelig budsjett.

Minimumsavdrag blir lavere enn budsjettert som følge av at reduksjon i lånegjeld fra 2022 til 2023 er en god del høyere enn økningen i avskrivningene, noe som resulterte i at minimumsavdrag blir lavere.

Kommunedirektøren foreslår å justere ned minimumsavdrag med kr 2,7 millioner kroner i 2023.

Rente

I vedtatt budsjett 2023 er det budsjettert med en gjennomsnittsrente på kommunens innlån på 2,7 prosent i 2023, noe som tilsvarer kr 53,2 millioner. I tillegg er det budsjettert med renteinntekter på bankinnskudd på 16,6 millioner kr basert på forventninger om 3 måneders NIBOR på 3,4 % i 2023.

Kommunestyret har i sak K-sak 24/23, møte 11.05.2023 besluttet å bruke kr 510 millioner av salg av bredbånd til å nedbetale lånegjeld og redusere årets låneopptak. Dette vil frigjøre kr 15 millioner i budsjetterte renteutgifter. I tillegg medførte salgsinntekter fra Sola bredbånd økte renteinntekter på kommunes bankkonto på 16,2 millioner i 2023.

Kommunedirektøren foreslår å justere ned renteutgifter med kr 15 millioner og øke renteinntekter med kr 16,2 millioner i 2023.

Utbytte

Sola kommune har i 2023 budsjettert med 76,2 millioner kroner i utbytte, herav kr 61,2 millioner kroner fra Lyse og kr 15 millioner fra Sola Bredbånd AS. Utbytte fra Lyse er mottatt og er i henhold til budsjettet og utbytte fra Sola bredbånd foreslås saldert i denne saken som følge av salg av selskapet.

Kommunedirektøren foreslår å nulle ut utbytte fra Sola bredbånd AS med kr 15 millioner i 2023.

Nytt ansvarlig lån – Lyse

Generalforsamling i Lyse har besluttet i møte 21.april 2023 å utdele utbyttet til eierkommuner på 1100 millioner kroner, hvor 400 millioner kroner av utbytte omgjøres til et ansvarlig lån fra eiere på markedsmessige vilkår. Det ansvarlige lånet formaliseres etter vedtaket i generalforsamling.

Ansvarlig lån er en velkjent ordning i Lyse for å ivareta eierkommunenes økonomiske interesser knyttet til verdiøkning og forutsigbarhet: Da konsernet ble etablert i 1998, ble deler av egenkapitalen omgjort til et ansvarlig lån med 30 års nedbetalingstid og til markedsmessigere rentevilkår. I 2002 ble det etablert et ansvarlig lån på 700 millioner kroner med nedbetalingstid på 7 år. Det nye ansvarlige lånet inngår i denne praksisen, men dette lånet ble ikke lagt til grunn i vedtatt HØP 23-26.

Sola sin andel er på 8,741% og utgjør kr 34.964.000. Lånet har omtrent same vilkår som eksisterende ansvarlig lån og betales tilbake over 10 år med første avdrag i 2024. I henhold til gjeldende regler føres avdragene i investering, mens renten føres i drift. Rentene vil gjelde fom 21. april 2023 og lånet forrentes med 3 måneders NIBOR pluss 2,16 %. Renteinntekter på den nye lånet beregnes til ca 1,36 millioner kroner i 2023. I tillegg kan renteinntekter på eksisterende lån justeres litt opp med 0,44 millioner kr som følge av NIBOR utvikling. Kommunedirektøren viser til sak om dette som behandles parallelt i samme møtet.

Budsjettjusteringer knyttet til det nye ansvarlige lånet:

Det er behov for å gjennomføre en del tekniske budsjettjusteringer i drift og investeringsbudsjettet for å kunne bokføre det ansvarlige lånet. Sola sin andel av økt utbytte på 34.964.000 føres som utbytte i drift som deretter overføres til investeringer. I investeringsbudsjettet føres det som overføring til investering fra drift og deretter føres det som utlån til Lyse. Renteinntektene føres som inntekt i drift. Fremtidige avdrag på det ansvarlige lånet føres i investeringer som inntekt.

Endringer i drift:

Utbytte: -34 964 000

Økt overføring fra drift til investeringer: 34 964 000

Økte rente inntekter i drift: -1 800 000

Endringer i investeringer:

Økt overføring til investeringer fra drift: -34 964 000

Utlån til Lyse: 34 964 000

Lønns- og pensjonsreserve

I beregning av lønns- og pensjonsreserve for 2023 la kommunedirektøren til grunn en lønnsvekst på 4,2 % som var i tråd med signaler i statsbudsjettet for 2023. Resultatet for lønnsoppgjør i kommunesektor endte opp med 5,4 %. Beregningene tilsier at lønns- og pensjonsreserven må økes med kr 14 millioner i 2023 slik at alle virksomheter kan få effekten av lønnsoppgjør kompensert.

Kommunedirektøren foreslår å øke lønns- og pensjonsreserven med kr 14 millioner i 2023.

Integreringstilskudd

Kommunestyret har vedtatt å bosette 120 flyktninger i 2023 iht til anmodningen fra IMDI. Som skrevet i tidligere saker har kommunedirektøren hverken budsjettert med inntekter eller utgifter knyttet til bosetting av nye flyktninger i 2023. Bosetting av nye flyktninger innebærer at integreringstilskuddet kan økes med kr 20-25 millioner. Det gjøres oppmerksom på at det vil også påløpe en del kostnader hos NAV og andre virksomheter som må sees opp mot integreringstilskuddet. Prognosen forutsetter at vi faktisk klarer å bosette alle de flyktningene som det er anmodet om. Kommunedirektøren vil komme tilbake til budsjettendringer i 2. tertial når vi får en bedre oversikt over alle inntekter og utgiftene knyttet til bosettinger av de nye flyktninger i 2023.

Sola sjø

Kommunen driver akuttmottak ved Sola sjø med totalkapasitet på 150 personer. Avtalen med UDI for å drive akuttmottaket utløper 4. juli 2023. Prognosen tilsier at vi da samlet vil få inntekter på kr 21 millioner for å drive mottaket. Prognosen for utgiftene er på kr 10 millioner frem til 4. juli.

Kommunedirektøren foreslår å budsjettere inntekter ved Sola sjø på kr 21 millioner i 2023.

Kommunedirektøren foreslår samtidig å budsjettere utgifter på Sola sjø på kr 10 millioner i 2023.

Finanstransaksjoner

Som følge av at kommunestyre i sak 24/23 behandlet 11. mai 2023, vedtok å betale ned gjeld med inntekter fra salg av Sola bredbånd, må det utføres en rekke budsjettendringer disse er:

Endringer i drift:

Bruk av disposisjonsfond: - 89.614.000

Økt overføring fra drift til investering: 89.614.000

Endringer i investeringer:

Økt overføring fra drift til investering: - 89.614.000

Reduksjon av årets låneopptak: 89.614.000

Bruk av ubudne fond investering: - 420.542.000

Ekstra ordinær avdrag investeringer: 420.542.000

Finansrapport

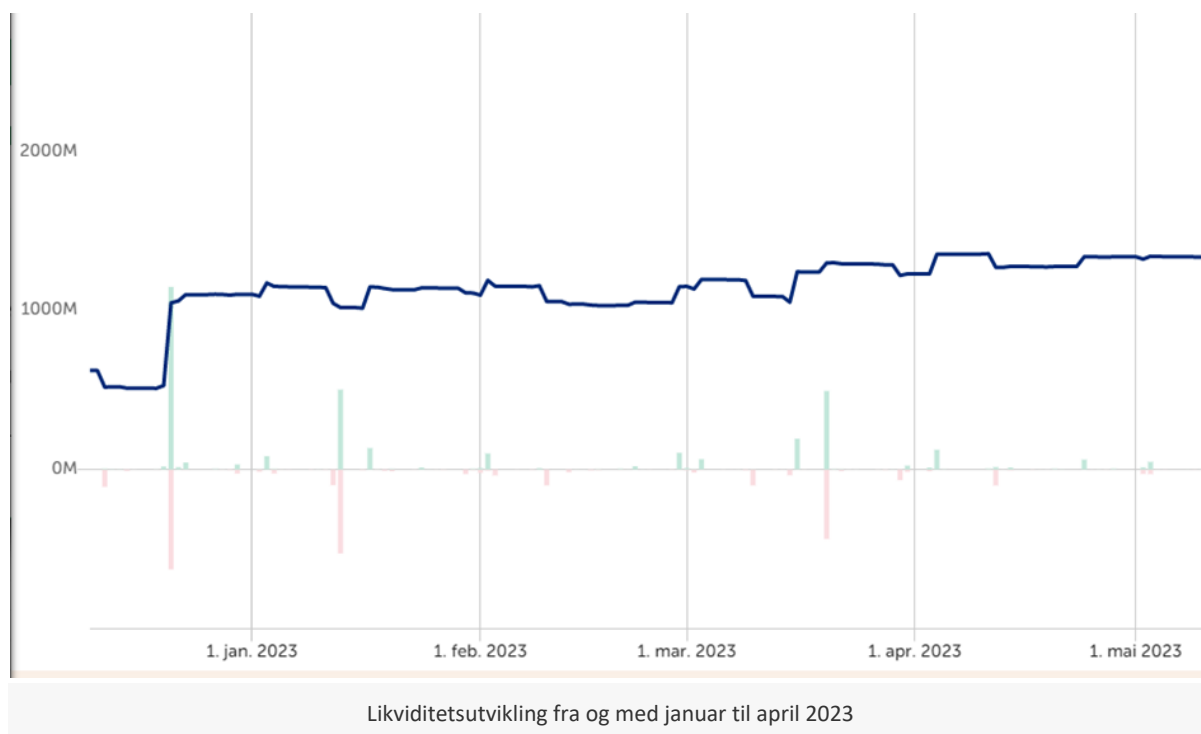
Hjemmel for rapportering: Kommunedirektøren viser til reglement for finans – og gjeldsforvaltningen (vedtatt i Kommunestyret 19.05.22 k-sak 16/22).

Forvaltning av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet

I henhold til reglement for finans- og gjeldsforvaltning skal kommunen ha tilgjengelig driftslikviditet som minst er like stor som forventet likviditetsbehov de neste 60 dager. All likviditet utover driftslikviditet som ikke inngår i likviditetsbehov de neste 12 måneder i henhold til likviditetsprognose er overskuddslikviditet. Den kan plasseres i blant annet rentebærende verdipapirer utsendt eller garantert av den norske stat, norske statsforetak, norske kommuner eller fylkeskommuner, bank eller pengemarkedsfond med lav risiko og en løpetid innen 12 mnd.

Per 30.04.2023 er det ikke foretatt noen plassering av overskuddslikviditet. Midlene var plassert i kommunens hovedbankforbindelse med vilkår 3 mnd. NIBOR + avtalt margin. Deler av innskuddet, 614,3 millioner kr er plassert på Plasseringskonto+ i hovedbankforbindelse, hvor renten er 10 basispunkter over betingelser på konsernkonto, mot at uttak varsles en mnd. i forveien.

Grafen under viser likviditetsutvikling fom jan til april 2023:

Forvaltning av gjeldsporteføljen

Gjeldsporteføljen

I 2023 er det opprinnelig budsjettert med låneopptak på 216,2 millioner kroner. etter vedtak i kommunestyret. Det er budsjettert med kr 100 millioner i startlån.

Per 30.04.2023 er det tatt opp kr 100 millioner i Husbanken (Startlån).

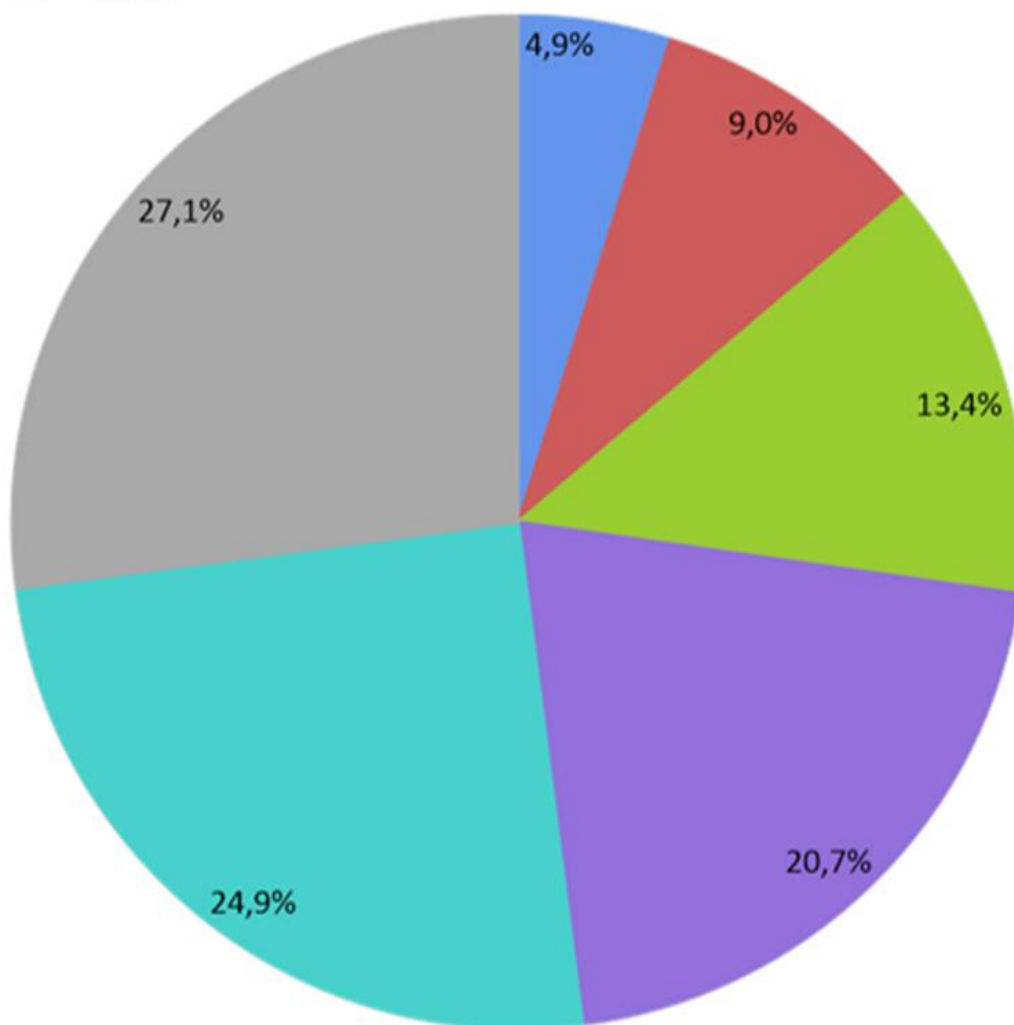
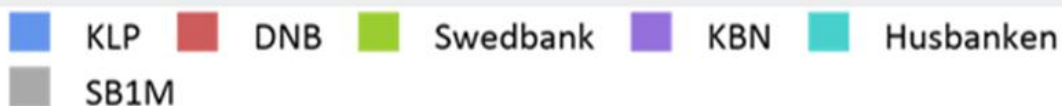
I K-sak 24/23 møte 11.05.23 vedtok kommunestyret å bruke 510 millioner kr fra salg av Sola bredbånd til å nedbetale gjeld. Kr 420 millioner effektueres 16.05 og 05.06. og resten på 89,5 millioner motregnes mot årets låneopptak senere på året.

Per 30.04.23 var den samlede låneporteføljen kr 2.310 millioner, herav kr 576,2 millioner i startlån, og resterende kr 1.733,8 millioner knyttet til kommunes sine egne investeringer. I tillegg må utgiftene knyttet til leasing av kopimaskiner avdras som lån i henholdt til gjeldende forskrifter. Nedbetaling av lån i mai og juni er ikke hensyntatt i denne rapporten per 30.04.23.

Tall i millioner	30.04	31.12
Kommunalbanken AS	479	479,4
DNB	207	262
Swedbank	310	566
SB1M	626	314
KLP	112	112

Husbanken (startlån)	576	487
Total lånegjeld	2 310	2 220,4

Motpartsoversikt i prosent

Motpartsoversikt i prosent

Renteutvikling, rentedurasjon, netto rentebærende lånegjeld og risiko

Vektet gjennomsnittrente totalt for kommunen var på 2,44 % per 30.04.2023.

I henhold til pkt. 7.2 i reglement for finans- og gjeldsforvaltningen skal minimum 33 % av brutto låneporteføljen ha flytende renter (rentebinding under 1 år) og minimum 33 % skal ha fastrente (rentebinding over 1 år). Renten vurderes ut ifra at kommunen i utgangpunktet skal være rentenøytral men skal også vurderes i henhold til markedssituasjon.

Per 30.04.2023 er andel av lån med fastrente 41 %, mens flytende rente er på 59 %.

For å tilfredsstille kravet i finansreglementet om at kommunen skal være rentenøytral, må det ved årsskifte og hver tertial beregnes netto rentebærende lånegjeld. Ved beregning tar man utgangspunkt i brutto lånegjeld ekskl. pensjonsforpliktelser korrigert for gjennomsnittlig bankinnskudd, ansvarlig lån i Lyse, startlån og lån med rentekompensasjon i Husbanken.

Beregningen per 30.04.2023 viser at kun 27 % av netto rentebærende lånegjeld bør være på fastrente (hensyntatt ekstra nedbetaling), noe som er lavere enn dagens nivå. Dette lave nivået skyldes ekstra nedbetaling som lånegjeld som følge av vedtaket i K- sak 24/23

Per 30.04.2023 hadde 22,8 % av låneporteføljen forfall innen 12 mnd.

Per 30.04.2023 er samlet rentebindingstid på 1,25 år. Ifølge reglement skal den samlede gjeldsporteføljen ha en vektet renteløpetid (rentebindingstid) mellom 0,5-5 år.

Det skal også etableres referanseindeks på den løpetid som gjeldsforvaltningen måles mot. 3-års markedsrente er på 4,14 %, mens kommunens gjennomsnittsrente er på 2,44 %.

Avdrag på lån

Etter reglene i Kommunelovens §14-18 skal minimumsavdrag beregnes slik:

$$\text{Minimumsavdrag 2023} = \text{Sum avskrivningene 2023} \times \frac{\text{Sum restgjeld 01.01.2023}}{\text{Sum varige driftsmidler 01.01.2023}}$$

Beregning minimumsavdrag	2023
Minimumsavdrag (millioner i kroner)*	67,4

*Tomter holdes utenfor nevneren (sum anleggsmidler). I praksis gir dette et noe forhøyet og mer korrekt grunnlag.

I tillegg kommer avdrag for finansiell leasing på 0,8 millioner kr.

I opprinnelig vedtatt budsjett for 2023 er minimumsavdrag litt høyere enn beregningene viser nå. Det foreslås å justere den ned i denne saken med 2,7 millioner kr.

Forvaltning av midler med lang horisont

Midlene som forvaltes med lang tidshorisont defineres som den delen av kommunes likviditet som etter vedtatt budsjett og likviditetsprognose ikke skal nyttes de neste fire år. Forvaltning av langsiktig finansielle aktiva må være adskilt fra forvaltning av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet.

Per 30.04.23 var det ingen aktive plasseringer.

Stresstest

I henhold til pkt. 10 i reglement for finans- og gjeldsforvaltning skal kommunen foreta en stresstest som viser kommunens samlede netto renterisiko ved endring i rentekurven. Stresstesten per 30.04.23 viser at en renteøkning på 1,5 % vil i teorien gi en teoretisk tap på kr 0,8 mill.

Stresstest Sola kommune per 30.04.23.

Aktiva/passiva		%	Endringsparameter	Beregnet tap
Gjeld med flytende rente (rentebinding under 1 år)	1 362	58,96 %	1,5 %	-20,4
Gjeld med fast rente (rentebinding over 1 år)	948	41,04 %		
Sum brutto lånegjeld	2 310			
Startlån	576,2		1,5 %	8,6
Rentekompensasjon	49,2		1,5 %	0,7
Lån til Lyse	131,6		1,5 %	2,0
Bankinnskudd	550		1,5 %	8,3
Sum utlån, rentekompensasjon og bankinnskudd	1 307			19,6
Mulig tap vil utgjøre				-0,8